

USKON, TOIVON JA RAKKAUDEN LÄHTEELLE!

Ensimmäisen Mooseksen Kirjan 12 ensimmäistä lukua
käsittelevä kirjoitussarja, joka on julkaistu
Luterilainen-lehdessä useissa osissa
numeroissa 1/1962 — 10/1966

Markku Särelä

Lähteinä käytetty mm: G. Stöckhardt: Biblische Geschichte
ja Lutherin Genesis-luentoja
Otteet Raamatusta v 1933 suomennoksen mukaan.

Suomen Tunnustuksellinen Luterilainen Kirkko
Lahti 2006

Luterilainen

kirjoitussarja julkaistu useissa osissa n:o 1/1962 – 10/1966

USKON, TOIVON JA RAKKAUDEN LÄHTEELLE!

"Sinun sanasi on minun jalkaini lamppu ja valkeus minun tielläni ... Kun sinun sanasi avautuvat, niin ne valaisevat ja antavat yksinkertaiselle ymmärrystä ... Sinun sanasi on hyvin koeteltu ja sinun palvelijasi rakastaa sitä" (Ps. 119: 105, 130, 140). Tämä on Vanhan Testamentin ihana todistus itsestään ja siitä, miten Jumalan lapsi siihen suhtautuu. Myös Herramme Jeesus Kristus kehottaa tutkimaan kirjoituksia, koska ne todistavat hänestä (Joh. 5: 39, 46). Vaikka Vanha Testamentti puhuukin Vapahtajastamme monasti esikuvin, niin se on kuitenkin hyödyllinen jokaiselle kristitylle opetuksesi, nuhteeksi, ojennukseksi, kasvatukseksi vanhurskaudessa (2 Tim. 3: 16) sekä varoitukseksi (1 Kor. 10: 11). Rakastathan sinäkin, Jumalan armolapsi, psalmistan tavoin Herran sanaa ja haluathan sinäkin tutkia sitä ahkerasti, niin että se jatkuvasti saa kirkastaa sydämestäsi Jumalan armon Jeesuksessa Kristuksessa, joka muuttaa sinun kylmän sydämesi lämpimäksi. Sydämesi, joka ennen oli välinpitämätön ja penseä, on muuttuva elämän veden lähteeksi, joka kumpuaa iankaikkiseen elämään (Joh. 4: 14). Tule tälle raikkaalle lähteelle, ja sinun sielusi on virvoittava ja sinä olet virvoittava muita!

Tarkoituksenamme on nyt alkaa julkaista kirjoitussarjaa, joista jokainen muodostaa oman lukunsa ja sisältää oman asiansa, niin että sen seuraaminen ei edellytä edellisten artikkeleitten lukemista. Alamme 1. Mooseksen kirjasta. Päälähteenä on käytetty G. Stöckhardt: *Biblische Geschichte*, jota seurataan usein sanatarkastikin siitä erikseen mainitsematta. Myös on käytetty hyväksi muitakin luterilaisia teologeja erityisesti Lutheria. Tarkoituksena ei ole pyrkiä selittämään po. kohtaa perin pohjin, vaan vain olennaisin ja sitten soveltaa se omalle kohdallemme. Suokoon Jumala tähän siunauksensa!

I. IHMISSUVUN ALKUTAIVAL

1. Mistä maailma on saanut syntynsä?

1 Moos. 1: 1-25

Alussa loi Jumala taivaan ja maan. Ja maa oli autio ja tyhjä, ja pimeys oli syvyyden päällä, ja Jumalan Henki liikkui vetten päällä. Ja Jumala sanoi: "Tulkoon valkeus". Ja valkeus tuli. Ja Jumala näki, että valkeus oli hyvä; ja Jumala erotti valkeuden pimeydestä. Ja Jumala kutsui valkeuden päiväksi, ja pimeyden hän kutsui yöksi. Ja tuli ehtoo, ja tuli aamu, ensimmäinen päivä.

Ja Jumala sanoi: "Tulkoon taivaanvahvuus vetten välille erottamaan vedet vesistä". Ja Jumala teki taivaanvahvuuden ja erotti vedet, jotka olivat taivaanvahvuuden alla, vesistä, jotka olivat taivaanvahvuuden päällä; ja tapahtui niin. Ja Jumala kutsui vahvuuden taivaaksi. Ja tuli ehtoo, ja tuli aamu, toinen päivä.

Ja Jumala sanoi: "Kokoontukoot vedet, jotka ovat taivaan alla, yhteen paikkaan, niin että kuiva tulee näkyviin". Ja tapahtui niin. Ja Jumala kutsui kuivan maaksi, ja paikan, mihin vedet olivat kokoontuneet, hän kutsui mereksi. Ja Jumala näki, että se oli hyvä. Ja Jumala sanoi: "Kasvakoon maa vihantaa, ruohoja, jotka tekevät siementä, ja hedelmäpuita, jotka lajiensa mukaan kantavat maan päällä hedelmää, jossa niiden siemen on". Ja tapahtui niin: maa tuotti vihantaa, ruohoja, jotka tekivät siementä lajiensa mukaan, ja puita, jotka lajiensa mukaan kantoivat hedelmää, jossa niiden siemen oli. Ja Jumala näki, että se oli hyvä. Ja tuli ehtoo, ja tuli aamu, kolmas päivä.

Ja Jumala sanoi: "Tulkoot valot taivaanvahvuuteen erottamaan päivää yöstä, ja olkoot ne merkkeinä osoittamassa aikoja, päiviä ja vuosia, ja olkoot valoina taivaanvahvuudella paistamassa maan päälle". Ja tapahtui niin: Jumala teki kaksi suurta valoa, suuremman valon hallitsemaan päivää ja pienemmän valon hallitsemaan yötä, sekä tähdet. Ja Jumala pani ne taivaanvahvuuteen, paistamaan maan päälle ja hallitsemaan päivää ja yötä ja erottamaan valon pimeästä. Ja Jumala näki, että se oli hyvä. Ja tuli ehtoo, ja tuli aamu, neljäs päivä.

Ja Jumala sanoi: "Viliskööt vedet eläviä olentoja, ja lentäkööt linnut maan päällä, taivaanvahvuuden alla". Ja Jumala loi suuret merieläimet ja kaikkinaiset liikkuvat, vesissä vilisevät elävät olennot, kunkin lajinsa mukaan, ja kaikkinaiset siivekkäät linnut, kunkin lajinsa mukaan. Ja Jumala näki, että se oli hyvä. Ja Jumala siunasi ne sanoen: "Olkaa hedelmälliset ja lisääntykää ja täyttäkää meren vedet,

ja linnut lisääntykööt maan päällä". Ja tuli ehtoo, ja tuli aamu, viides päivä.

Ja Jumala sanoi: "Tuottakoon maa elävät olennot, kunkin lajinsa mukaan, karjaeläimet ja matelijat ja metsäeläimet, kunkin lajinsa mukaan". Ja tapahtui niin: Jumala teki metsäeläimet, kunkin lajinsa mukaan, ja karjaeläimet, kunkin lajinsa mukaan, ja kaikki maan matelijat, kunkin lajinsa mukaan. Ja Jumala näki, että se oli hyvä.

1 Moos. 1: 1-25

Historiansa aikana ovat ihmiset pohtineet maailman synnyn ongelmaa ja esittäneet siihen monenlaisia ratkaisuja. Yhteistä näille vastauksille on yleensä se, että maailmalla täytyy olla tekijä, Luoja. Nykyäänkin monet johtavat tiedemiehet tunnustavat uskovansa, että maailman synnyn lopullisen vaikuttavan syyn on täytynyt olla Jumala. Näin pitkälle järki voi päästä. Jumalan olemassaolo on nähtävissä hänen luomisteoistaan (Room. 1: 19-20). Sanoopa Raamattu jumalankieltäjää "hulluksi" (Ps. 14: 1).

Kun Jumala loi maailman, ei ollut ketään muuta silminnäkiijää kuin Jumala. Mutta hän ei jättänyt meitä siitä oman järkemme päätelmien varaan, vaan Totuuden Henki on meille sen Raamatussa ilmoittanut. Jumalan sana meneekin tässä sellaisiin syvyyksiin, että järki ei tulekaan perässä, vaan nyt tulee usko kysymykseen. Ja silloin sanotaan "Uskon kautta me ymmärrämme, että maailma on rakennettu Jumalan sanalla, niin että se, mikä nähdään, ei ole syntynyt näkyväisestä." Hebr. 11: 3. Tähän sanaan kilpistyvät kaikki järjen vastaväitteet, ihmisviisauden suurimmatkin saavutukset, esitetäänpä niitä sitten minkälaisina atomiajan tiedemiesten tuloksina hyvänsä. Näissä asioissa liikutaan Jumalan käsittämättömän Majesteetin edessä. Kunnia hänelle, jolle kunnia kuuluu! Jumala on luonut eli tehnyt tyhjästä taivaan ja maan. "Sillä hän sanoi, ja tapahtui niin. Hän käski, ja se oli tehty." Ps. 33: 6. Iankaikkisen, persoonallisen Sanan kautta on tehty kaikki, hänen, joka alussa oli Jumalan tykönä (Joh. 1: 1-3; Ps. 33: 6), näkymättömän Jumalan kuvan, esikoisen ennen kaikkea luomakuntaa. Jumalan Pojan kautta on luotu kaikki, mikä on taivaassa ja maan päällä (Kol. 1: 15-16). Ja Pyhä Henki liikkuu vetten päällä. Täten ilmoittaa meille itsensä heti Raamatun alussa tosi, elävä, kaikkivaltias kolmiyhteinen Jumala: Jumala, Sana

ja Henki. Tämä Jumala on luonut tyhjästä maailman eikä muuta Jumalaa ole olemassa.

Jumala suoritti luomistyön kuutena päivänä. Nämä päivät olivat tavallisia päiviä, sillä ne muodostuivat illasta ja aamusta. Myös muualla Raamattu puhuu luomispäivistä tavallisina päivinä (2 Moos. 20: 11). Luomiskertomus on suoraa kerrontaa, eikä sitä voida siis vertauskuvaannollisesti käsittää. Sen tähden kristillinen kirkko on aina pitänyt kiinni siitä, että luomispäivät ovat olleet todella päiviä (24 –tuntisia) eivätkä pitkiä ajanjaksoja. Kehitysopin teorioita vastaan Jumalan armolapset eivät häpeä tunnustaa: "Uskon kautta me ymmärrämme ... " Luther huomauttaa, ettei tämä ole meidän oman älymme ja järkemme varassa mahdollista käsittää ja lisää varteen otettavan neuvon: "Niin pysykäämme siis oppilaina ja antakaamme Pyhälle Hengelle hänen mestariutensa." Luomiskertomuksessakin puhuu Pyhä Henki, ja siitäkin pätee Kristuksen sana: "Raamattu ei saata raueta tyhjiin." Joh. 10: 35. Raamatunlauseet Ps. 90: 4 ja 2 Piet. 3: 8 puhuvat taas siitä, että Jumalassa ja Jumalan edessä ei ole aikaa. Toiseksi niissä on puhe Jumalan lupauksista, jotka eivät ole vielä täyttyneet ja joiden täyttymishetkestä Jumala ei ole nähnyt hyväksi antaa meille tarkkaa tietoa. Sen sijaan luomiskertomuksen päivät kuuluvat menneisyyteen.

Me alamme virallisesti uuden päivän keskellä yötä. Päivän ajatteleminen alkavan aamulla ja päättyvän illalla. Mutta luomispäivät alkoivat illasta. Samanlaisesta ajanlaskusta on meillä esimerkkinä myös 3 Moos. 23: 32: "Se on oleva teille levon päivä ... illasta iltaan pitäkää tämä sapatti." Sanat "tuli ehtoo ja tuli aamu, ensimmäinen (jne.) päivä" tarkoittavat "ehtoosta ja aamusta tuli ensimmäinen päivä".

Luomistyö kuvastaa Jumalan kunniaa ja kirkkautta. Ps. 19: 2: "Taivaat julistavat Jumalan kunniaa, taivaan vahvuus ilmoittaa hänen kättensä tekoja." Luominen saarnaa Jumalan kaikkivallasta. Herra, iankaikkinen Jumala, on luonut maan ääret voimallaan ja väkyydellään. 40: 26-28. Maailman luomisesta kuvastuu Jumalan viisaus. Ps. 104: 24: "Kuinka moninaiset ovat sinun tekosi, Herra! Sinä olet ne kaikki viisaasti tehnyt, maa on täynnä sinun luotujasi." Ja ennen kaikkea luominen on Jumalan rakkauden ja hyvyyden osoitus. Sillä hän on tehnyt kaiken ihmisten tähden. Tosin tämä Jumalan kirkkauden peili on nyt hämärtynyt. Ihmisen synnin tähden

on koko luomakunta alistettu katoavaisuuden alle. Room. 8: 20. Mutta me tiedämme, että päätös lunastuksesta on tullut väliin. Armosta Kristuksen tähden pitää Jumala yllä sitä, minkä hän on luonut. Ja niin ylistämme mekin, Kristus on sovittanut Jumalan kanssa, kaikkivaltiasta taivaan ja maan Luojaa, kaikkien hyvien lahjojen antajaa. Me tiedämme, että kaikki, minkä Jumala on luonut, on hyvää eikä hyljättävää, kun se pyhitetään Jumalan sanalla ja rukouksella. Mutta kerran ”luomakuntakin on tuleva vapautetuksi turmeluksen orjuudesta Jumalan lasten kirkkauden vapauteen”. Room. 8: 21.

2. Ihmisen luominen.

1 Moos. 1: 26 - 2: 7.

Ja Jumala sanoi: "Tehkäämme ihminen kuvaksemme, kaltaiseksemme; ja vallitkoot he meren kalat ja taivaan linnut ja karjaeläimet ja koko maan ja kaikki matelijat, jotka maassa matelevat". Ja Jumala loi ihmisen omaksi kuvaksensa, Jumalan kuvaksi hän hänet loi; mieheksi ja naiseksi hän loi heidät. Ja Jumala siunasi heidät, ja Jumala sanoi heille: "Olkaa hedelmälliset ja lisääntykää ja täyttäkää maa ja tehkää se itsellenne alamaiseksi; ja vallitkaa meren kalat ja taivaan linnut ja kaikki maan päällä liikkuvat eläimet".

Ja Jumala sanoi: "Katso, minä annan teille kaikkinaiset siementä tekevät ruohot, joita kasvaa kaikkialla maan päällä, ja kaikki puut, joissa on siementä tekevä hedelmä; olkoot ne teille ravinnoksi. Ja kaikille metsäeläimille ja kaikille taivaan linnuille ja kaikille, jotka maassa matelevat ja joissa on elävä henki, minä annan kaikkinaiset viheriät ruohot ravinnoksi". Ja tapahtui niin. Ja Jumala katsoi kaikkea, mitä hän tehnyt oli, ja katso, se oli sangen hyvää. Ja tuli ehtoo, ja tuli aamu, kuudes päivä.

Niin tulivat valmiiksi taivas ja maa kaikkine joukkoinensa. Ja Jumala päätti seitsemäntenä päivänä työnsä, jonka hän oli tehnyt, ja lepäsi seitsemäntenä päivänä kaikesta työstänsä, jonka hän oli tehnyt. Ja Jumala siunasi seitsemännen päivän ja pyhitti sen, koska hän sinä päivänä lepäsi kaikesta luomistyöstänsä, jonka hän oli tehnyt.

Tämä on kertomus taivaan ja maan synnystä, kun ne luotiin. Siihen aikaan kun Herra Jumala teki maan ja taivaan, ei ollut vielä yhtään kedon pensasta maan päällä, eikä vielä kasvanut mitään ruohoa kedolla, koska Herra Jumala ei vielä ollut antanut sataa maan päälle eikä ollut ihmistä maata viljelemässä, vaan sumu nousi maasta

ja kasteli koko maan pinnan. Silloin Herra Jumala teki maan tomusta ihmisen ja puhalsi hänen sieramiinsa elämän hengen, ja niin ihmisestä tuli elävä sielu. 1 Moos. 1: 26 - 2: 7.

Viimeksi luotiin ihminen, luomakunnan kruunu. Kaikki muu on luotu ihmisen tähden. Meillä on tässä lyhyempi ja seikkaperäisempi kertomus ihmisen luomisesta. Ihmisen luomista edelsi erityinen jumalallinen neuvonpito. Jumala puhui ja piti neuvoa itsensä kanssa: "Tehkäämme ihminen." Tällainen neuvonpito ei edeltänyt eläinten luomista. Jo tässä ihminen erottuu selvästi muusta luomakunnasta.

Monikollinen sanonta "tehkäämme" on eräs todistus Jumalan kolminaisuudesta uskomme vahvistukseksi. Juutalaiset ja muutkin ovat väittäneet, että Jumala puhuisi siinä enkelien kanssa. Mutta tämä ei ole mahdollista, koska yksin Jumala on Luoja ja koska nimenomaan sanotaan: "Jumala loi." Eikä tässä puhuta mitään enkeleistä. Onhan meillä lukuisia selvempiäkin kohtia Pyhästä Kolmiyhdydestä. Esim. Jeesuksen kaste Jordanilla. Silloin Isä puhui taivaasta, Pyhä Henki laskeutui ja Poika oli vedessä. Samoin kasteikäsky. Käsketään kastamaan Isän, Pojan ja Pyhän Hengen nimeen. Samalla se kuitenkin todistaa siitä, että Jumala on yksi, koska on vain yksi nimi, johon pitää kastettaman, ei sanota 'nimiin'.

Meidän ihmisten ilmaantuminen maailmaan ei ole ollut sokean sattuman varassa, vaan sitä on edeltänyt jumalallinen neuvottelu. Jumala halusi, että luotujen joukossa olisi sellainen luotu, joka tuntisi hänet, eläisi hänen tahtonsa mukaan ja nauttisi onnea hänen yhteydessään sekä vallitsisi maan päällä hänen sijassaan. Ei voida puhua siis mistään sattumasta tai kehityksen tuloksesta. Päinvastoin inhimillisesti puhuen Jumala näki erityistä vaivaa ihmisen luomisesta. Sumu nousi maasta ja kasteli maan pinnan, niin että kasvi-maailma saattoi Jumalan käskystä versota esiin. Tästä kertoessaan Mooses palaa kolmanteen luomispäivään. Mutta tässä hän tähtää sen ihmisen syntyyn kuudentena päivänä. 1 Moos. 1 ja 2 eivät sisällä kahta erilaista luomiskertomusta. 1 Moos. 1 kertoo maailman luomisesta, jonka kohokohta on luomakunnan kruunun, ihmisen, luominen ja virkaan asetus. 1 Moos. 2 on erityisesti ihmisen kohdalla seikkaperäisempi ja sen tarkoituksena on lähinnä kertoa ihmisestä ensimmäisessä asuinpaikassaan. Siksi tässä (2: 5-6) otetaan mukaan vielä kolmannenkin päivän tapahtumat. Kosteasta maasta Jumala muo-

vaihi, ikään kuin omalla kädellään, ihmisruumiin ja kaikki sen jäsenet. Meikin olemme Jumalan luomia, ja niin saamme meikin tunnustaa, että Jumala on meidätkin käsillään luonut ja tehnyt (Job 10: 8) ylen ihmeteltävästi (Ps. 139: 14) sekä antanut meille ruumiin, korvat, silmät ja kaikki jäsenet. Tekemäänsä ruumiiseen Jumala puhalsi elämän hengen, järjellisen sielun. Tätä hän ei tehnyt eläimille. Niin saamme meikin kiittää, että Kaikkivaltiaan henkäys on antanut meille elämän (Job 33: 4) sielun, järjen ja kaikki aistit. Jumala loi heidät mieheksi ja naiseksi ja siunasi heidät. Tämän Jumalan siunauksen vaikutusta on, että tästä yhdestä ihmisestä on tullut suuri kansojen paljous maan päälle (Apt. 17: 26).

Mitä yksityiseen ihmiseen tulee, on syytä palauttaa mieliin Lutherin sanat: "Minä tosin, jos katsot minun persoonaani, olen jotakin uutta, sillä 30 vuotta sitten minua ei ole ollut. Ja siten ajattelee maailma. Mutta Jumala on toista mieltä. Sillä Jumalan edessä minut on synnytetty heti alussa ja lisääntymiseni on tapahtunut jo silloin, ja tämä sana: "Jumala sanoi, tehkäämme ihminen", on minutkin luonut. Sillä kaiken, minkä Jumala on halunnut luoda, hän on luonut sillä hetkellä, kun hän sanoi, vaikka kaikki ei heti näykään silmiemme edessä ... Sillä Jumalasta puhuttaessa ei tule kysymykseen ennen eikä jälkeen, nopeammin eikä hitaammin, vaan kaikki on nykyistä ja silmien edessä. Eli toisin sanoen Jumala on kaikkien aikarajojen ulkopuolella."

Ihmisen suurin kaunistus oli kuitenkin se, että Jumala loi hänet kuvaksensa. Jumalan kuva oli ihmiseen luotu vanhurskaus ja pyhyys. Ef. 4: 24. Ihminen oli, samoin kuin Jumala, hyvä, viaton ja pyhä. Hän pelkäsi ja rakasti Jumalaa kaikesta sydämestään. Syntiinlankeemuksessa ihminen kadotti Jumalan kuvan. Mutta Kristus on voittanut ihmiselle jälleen sen, mikä silloin katosi. Kristuksen Henki uudistaa ja pyhittää ihmisen hänen kuvansa mukaan, joka on hänet tehnyt. Kol. 3: 10. Mutta viimeisenä päivänä Jumalan kirkastaessa ruumiimme ja pukeutuessamme katoamattomuuteen on Jumalan kuva loistava meissä Jumalan kunniaksi kirkkaammin kuin alussa, sillä silloin ei ole enää olemassa edes mahdollisuutta langeta. "Me tiedämme tulevamme hänen kaltaisikseen, kun hän ilmestyy, sillä me saamme nähdä hänet sellaisena kuin hän on." 1 Joh. 3: 2. Ihmisen jumalalliseen kunniaan ja arvoon kuului vielä se, että koko luomakunta oli alistettu hänen valtaansa. Tämän herrauden ihminen on

kadottanut syntiinlankeemuksessa, niin että siitä on jäljellä vain irvi-kuva.

Niin oli tehty taivas ja maa kuutena päivänä kaikkine joukkoineen. Tähän kuuluivat myös taivaalliset sotajoukot, enkelkuorot. Ja Jumala iloitsi kaikesta, minkä hän oli tehnyt, ja lepäsi kaikista tois-tään seitsemäntenä päivänä. Tämä oli Jumalan luomissapatti. Ihmi-sen oli nyt määrä toimittaa työnsä sapatinlevossa. Synti on tuonut häiriönsä tähän lepoon. Kuitenkin Jumalan kansa, jonka Kristus on lunastanut ja puhdistanut synnistä, saa nauttia vielä lepoa. Hebr. 4: 9.

On huomattava, että tämä sanonta sapatinlevosta (2: 3) ei sisällä käskyä, että ihmisen pitäisi tehdä samoin. Käsky sapatin pitämisestä annettiin vasta Siinailla, ja se oli voimassa Kristukseen asti. Mutta Kristus kumosi sen, koska tämä lain määräämä sapatti oli "tulevaisen varjo", joka nyt Kristuksessa oli saanut täyttymyksensä (Joh. 5: 18; Kol. 2: 16-17). Tähän sopii myös Luther -sitaatti: "Mutta Jumala on lakannut luomasta uutta. Sillä hän ei ole tehnyt uutta maata tai uutta taivasta, vaan että niin kuin auringolla ja kuulla piti olla hänen tah-tonsa mukaan kulkunsa, niin on vieläkin. Ja niin kuin hän alussa täytti meren kaloilla, taivaan linnuilla, maan eläimillä, niin ne ovat vieläkin täynnä, pysyvät ja ne pidetään yllä. Kuten Kristus sanoo Joh. 5: 17: "Minun Isäni tekee yhäti työtä, ja minä myös teen työtä." Sillä sana, jonka hän alussa puhui, toimii yhä; kuten Ps. 33: 9 sanoo: "Hän sanoi ja tapahtui niin."

3. Paratiisi.

1 Moos. 2: 8-25.

Ja Herra Jumala istutti paratiisin Eedeniin, itään, ja asetti sinne ihmisen, jonka hän oli tehnyt. Ja Herra Jumala kasvatti maasta kaikkinaisia puita, ihania nähdä ja hyviä syödä, ja elämän puun keskelle paratiisia, niin myös hyvän- ja pahantiedon puun. Ja Eedenistä lähti joki, joka kasteli paratiisia, ja se jakaantui sieltä neljään haaraan. Ensimmäisen nimi on Piison; se kiertää koko Havilan maan, jossa on kultaa; ja sen maan kulta on hyvää. Siellä on myös bedellion-pihkaa ja onyks-kiveä. Toisen virran nimi on Giihon; se kiertää koko Kuusin maan. Kolmannen virran nimi on Hiddekel; se juoksee Assurin editse. Ja neljäs virta on Euftrat. Ja Herra Jumala otti ihmisen ja pani hänet Eedenin paratiisiin viljelemään ja varjelemaan sitä. Ja Herra Jumala käski ihmistä sanoen: "Syö

vapaasti kaikista muista paratiisin puista, mutta hyvän- ja pahantiedon puusta älä syö, sillä sinä päivänä, jona sinä siitä syöt, pitää sinun kuoleamalla kuoleman".

Ja Herra Jumala sanoi: "Ei ole ihmisen hyvä olla yksinensä, minä teen hänelle avun, joka on hänelle sopiva". Ja Herra Jumala teki maasta kaikki metsän eläimet ja kaikki taivaan linnut ja toi ne ihmisen eteen nähdäkseen, kuinka hän ne nimittäisi; ja niinkuin ihminen nimitti kunkin elävän olennon, niin oli sen nimi oleva. Ja ihminen antoi nimet kaikille karjaeläimille ja taivaan linnuille ja kaikille metsän eläimille. Mutta Aadamille ei löytynyt apua, joka olisi hänelle sopinut. Niin Herra Jumala vaivutti ihmisen raskaaseen uneen, ja kun hän nukkui, otti hän yhden hänen kylkiluistaan ja täytti sen paikan lihalla. Ja Herra Jumala rakensi vaimon siitä kylkiluusta, jonka hän oli ottanut miehestä, ja toi hänet miehen luo. Ja mies sanoi: "Tämä on nyt luu minun luistani ja liha minun lihastani; hän kutsuttakoon miehettäreksi, sillä hän on miehestä otettu". Sentähden mies luopukoon isästänsä ja äidistänsä ja liityköön vaimoonsa, ja he tulevat yhdeksi lihaksi. Ja he olivat molemmat, mies ja hänen vaimonsa, alasti eivätkä hävenneet toisiansa. 1 Moos. 2: 8-25.

Jumala asetti ihmisen Paratiisiin, puutarhaan, jonka hän oli itse istuttanut. Täällä ihminen sai nauttia pelkkää iloa ja riemua, jota ei vielä häirinnyt synty eikä synnin seuraukset. Mitä maukkaimmat hedelmät olivat tarjona hänelle siellä. Puutarhan halki kulki virta vilvoittavana ja virkistävänä ja kosteutta tuovana. Siellä oli myös kultaa ja jalokiviä, jotka ilahduttivat mieltä ja silmää. Ihminen oli saanut tehtäväkseen viljellä ja varjella tätä puutarhaa. Tätä voimme täydellä syyllä nimittää kulttuuritehtäväksi. Luomakunnan herrana ja kruununa ihmisen oli määrä kirkastaa Jumalan kunniaa. Ihmistä ei luotu elämään jouten. Mutta työ ei tuottanut hänelle vaivaa. Raataminen otsansa hiessä elantonsa saamiseksi on syntiinlankeemuksen hedelmä.

Paratiisin autuaalliseen alkutilaan kuului myös avioliitto. Tämä yhteiskunnan piiriin kuuluva Jumalan säädös on yhä voimassa, samoin Jumalan käsky lisääntyä tässä hänen asettamassaan aviosäädystä. Meille kerrotan tässä tarkemmin, miten Jumala teki vaimon miehelle, ja mikä on miehen ja vaimon keskinäinen suhde. Antaes-

saan nimet eläimille, jotka Jumala oli tehnyt¹⁾), osoitti ihmisen suurta viisautta. Nimen antaminen vaati eläinten ominaisuuksien syvällistä tuntemista. Syystä onkin Luther sanonut Aadamia "erinomaiseksi filosofiksi" (so. tiedonystäväksi) sekä Jumalan tuntemuksen että maallisen tiedon alalla ennen lankeemusta. Mutta luomakunnasta ei löytynyt Aadamille sopivaa "apua". Niin Jumala vaivutti hänet uneen ja teki hänen kylkiluustaan hänelle vaimon. Jumala toi vaimon miehen luo. Mies tunsu heti, että tämä oli liha hänen lihastansa. Näiden molempien piti tuleman yhdeksi lihaksi. Miehen tulee rakastaa ja vaalia vaimoan kuin omaa lihaansa. Ef. 5: 29. Toisaalta on mies vaimon pää. Sillä vaimo on luotu miehestä ja miestä varten. Vaimon tehtävä on olla miehelleen apu, auttaa ja palvella miestään hänen kutsumustehtävänsä täyttämässä, synnyttää lapsia ja kasvattaa niitä. On Jumalan armoa, että hän on säilyttänyt aviosäädyn vielä muuttumattomana syntiinlankeemuksen jälkeenkin.

Raamatun alkukertomuksista puhutaan usein, ikään kuin ne olisivat vain satuja. Mutta meidän on huomattava, että Kristus ja samoin apostolit vetoavat niihin Jumalan sanana. Puhuessaan avioliiton purkamattomuudesta Jeesus viittaa juuri näihin kertomuksiin ja sanoo: "Ettekö ole lukeneet, että Luoja jo alussa loi heidät mieheksi ja naiseksi ja sanoi: 'Sen tähden mies luopukoon isästänsä ja äidistänsä ja liittyköön vaimoonsa, ja ne kaksi tulevat yhdeksi lihaksi'? Niin eivät he enää ole kaksi, vaan yksi liha. Minkä siis Jumala on yhdistänyt, sitä älköön ihminen erottako." Matt. 19: 4-6. Tämän vakavan opetuksen ohella antaa Jeesus Raamatun alkukertomuksille Jumalan sanan arvovalan. Emme kaikei me kuvittele olevamme Jeesusta tietävämpiä?!

Ihmisen oli onnellista elää Paratiisissa. Mutta hän lankesi syntiin, ja niin hänet ajettiin sieltä pois. Jumalan katseleminen kasvoista kasvoihin taivaissa on kuitenkin oleva monin verroin parempaa kuin täällä uskossa eläminen (Fil. 1: 23), mutta myös Paratiisia parempi

¹ 1 Jakeen 2: 19 v. 1938 Kirkkoraamatun suomalainen käännös on harhaan johtava. Sanat "Ja Herra Jumala teki.. ." on käännettävä "Ja Herra Jumala oli tehnyt...", koska Jumala loi ensiksi eläimet ja vasta sitten ihmisen, muutenhan tämä jae olisi ristiriidassa sen kanssa. mitä 1 luvussa puhutaan luomisesta. Käännös selittyy siitä, että hepreassa on vain yksi muoto joka ilmaisee sekä imperfektiä että pluskvamperfektiä; aikamuoto on määrättävä käännöksessä kussakin tapauksessa, asiayhteyden mukaan.

tila, sillä siellä ei edes voi enää langeta syntiin. Pysykäämme siis kestävinä uskossa, että sen saavuttaisimme!

4. Syntiinlankeemus

1 Moos. 3: 1-13.

Mutta käärme oli kavalin kaikista kedon eläimistä, jotka Herra Jumala oli tehnyt; ja se sanoi vaimolle: "Onko Jumala todellakin sanonut: 'Älkää syökö kaikista paratiisin puista?'" Niin vaimo vastasi käärmeelle: "Me saamme syödä muiden puiden hedelmiä paratiisissa, mutta sen puun hedelmästä, joka on keskellä paratiisia, on Jumala sanonut: 'Älkää syökö siitä älkääkö koskeko siihen, ettette kuolisi!'" Niin käärme sanoi vaimolle: "Ette suinkaan kuole; vaan Jumala tietää, että sinä päivänä, jona te siitä syötte, aukenevat teidän silmänne, ja te tulette niinkuin Jumala tietämään hyvän ja pahan". Ja vaimo näki, että siitä puusta oli hyvä syödä ja että se oli ihana katsella ja suloinen puu antamaan ymmärrystä; ja hän otti sen hedelmästä ja söi ja antoi myös miehellensä, joka oli hänen kanssansa, ja hänkin söi.

Silloin aukenivat heidän molempain silmät, ja he huomasivat olevansa alasti; ja he sitoivat yhteen viikunapuun lehtiä ja tekivät itselleen vyöverhot.

Ja he kuulivat, kuinka Herra Jumala käyskenteli paratiisissa illan viileydessä. Ja mies vaimoineen lymysi Herran Jumalan kasvojen edestä paratiisin puiden sekaan. Mutta Herra Jumala huusi miestä ja sanoi hänelle: "Missä olet?" Hän vastasi: "Minä kuulin sinun askeleesi paratiisissa ja pelkäsin, sillä minä olen alasti, ja sentähden minä lymysin". Ja hän sanoi: "Kuka sinulle ilmoitti, että olet alasti? Etkö syönyt siitä puusta, josta minä kielsin sinua syömästä?" Mies vastasi: "Vaimo, jonka annoit olemaan minun kanssani, antoi minulle siitä puusta, ja minä söin". Niin Herra Jumala sanoi vaimolle: "Mitäs olet tehnyt?" Vaimo vastasi: "Käärme petti minut, ja minä söin".

1 Moos. 3: 1-13.

Tämä on surullinen kertomus ihmisen lankeemuksesta. Jumala oli luonut ihmisen pyhäksi, omaksi kuvaksensa. Mutta pian ihminen hylkäsi viattomuutensa. Tämä tapahtuma koskee meitä kaikkia hyvin läheisesti. "Yhden ihmisen kautta synti tuli maailmaan." Room. 5: 12. Me olemme kaikki Aadamin ja Eevan verta ja lihaa ja olemme

perineet heiltä myös synnin. Aadamin lankeemuksesta havaitsemme, miten hirvittävä asia synti on.

Tuo vanha käärme (Ilm. 12:9), saatana, toi synnin maailmaan. Siinä hän menetteli varsin ovelasti. Hän ei sanonut: "Syö siitä puusta." Vaan hän kysyi: "Onko Jumala todellakin sanonut?" Hän halusi tehdä Eevan epävarmaksi Jumalan sanasta ja saada hänet epäilemään sitä. Hän haluaa ryöstää ihmiseltä Jumalan sanan. Mutta Eeva tiesi varsin hyvin, mitä Jumala oli sanonut. Sen tähden sielunvihollinen kehrittelee juontaan ja sanoo: "Ette suinkaan kuole; vaan Jumala tietää, että sinä päivänä, jona te siitä syötte, aukenevat teidän silmänne, ja te tulette niin kuin Jumala tietämään hyvän ja pahan." Tällä saatana halusi ryöstää ihmiseltä luottamuksen Jumalaan ja hänen sanaansa. Jumala oli muka kateudesta antanut tuon käskyn, ettei ihminen tulisi Jumalan kaltaiseksi! Jumala oli muka mielivaltainen tyranni. Jumalan käskyn ja sanan noudattaminen ei tuo muka onnea, vaan se on kiusallinen este. Ja sielunvihollinen onnistui ryöstämään ihmisen silmien edestä Jumalan sanan, ja sen mukana katosi luottamus Jumalaan ja ihminen uskoi valheeseen. Epäusko oli siis kaiken synnin alku ja juuri.

Kun Eeva oli kääntynyt pois Jumalasta ja hänen Sanastaan, heräsi hänessä paha himo. Hän huomasi, että puu oli ihana katsella ja siitä oli hyvä syödä ja se oli suloinen antamaan ymmärrystä. Niin rehottaakin nyt luonnollisen ihmisen sydämessä kaikenlainen paha himo: silmäin pyyntö, lihanhimo ja elämän korska. Pahasta himosta tulee teko. Synnyttyään himo synnyttää synnin. Eeva söi kielletystä hedelmästä. Sitten hän antoi miehelleen ja hänkin söi. Joka on tehnyt syntiä, yrittää saada muitakin syntiin ja turmioon.

Vielä nytkin saatana käyttää samaa keinoa kuin tuolloin saatukseen uskovat lankeamaan ja syöstäkseen kirkot ja seurakunnat autuuttavasta uskosta ja Jumalan sanasta tottelemattomuuteen ja sielut tuhoavaan vääraan oppiin. Saatana uskottelee, että jos tingitään Jumalan sanasta, niin silloin voidaan paremmin toimia ihmisten onneksi. Jos ei pidetä yllä esimerkiksi seurakuntakuria, ajatellaan, että silloin on paremmat toimintamahdollisuudet. Sen sijaan, että kysyttäisiin todella vilpittömästi, mikä on Herran sana ja etsittäisiin vastaus Jumalan sanasta, kysytäänkin epäillen: "Eihän nyt toki Herra sellaista ole sanonut?" On monia kirkkoja ja jumaluusoppineita, jotka lähtevät tältä perustalta. Ja sitten he sanovat: "Ei Herra sitä sanonut."

Mainittakoon esimerkkinä kysymys naispappeudesta, joka on noussut esiin ”luterilaisissa” valtiokirkoissa. Saatana on onnistunut juonessaan, kun väitetään, ettei Raamattu kiellä naista toimimasta saarnavirassa, vaikka Herran apostoli Paavali kirjoittaa: ”Mutta minä en salli, että vaimo opettaa.” (1 Tim. 2: 12). Muttei naispappeuskaan ole koituvaa kirkon onneksi, vaan turmioksi. Herra, varjele meidät totuudessa!

Myös aivan mitä henkilökohtaisimmassa uskonelämässämme joudumme taisteluun saatanaa vastaan. Hän yrittää saada meidät epävarmoiksi Jumalan armosta. Hän kuiskuttelee korvaamme: sinä olet tehnyt niin paljon syntiä, ettei Jumala sinulle anna syntejäsi anteeksi. Mutta tätä puhetta ei pidä uskoa, vaan vastata Raamatulla Kristuksen antaman esimerkin mukaisesti ja sanoa: Ei Kristus tullut kutsumaan vanhurskaita, vaan syntisiä.

Meille kuvataan myös synnin välittömät seuraukset. Aadam ja Eeva huomasivat olevansa alasti. He häpesivät toisiansa. Synti on saastuttanut koko ihmislunnon. He häpesivät Herraa Jumalaa ja yrittivät päästä häntä piiloon. Synnintekijällä on paha omatunto ja hän tuntee itsensä pelokkaaksi Jumalan edessä. Mutta Jumala veti synnintekijät tilille. Synti on helposti tehty, mutta ei yhtä helposti pyyhitty pois. Aadam ja Eeva yrittivät kyllä puolustautua Jumalan edessä. Toinen vyörytti synn toisen niskoille. Syyttipä Aadam Jumalaa jopa siitä, että Jumala oli antanut hänelle vaimon, ja teki näin Iankeemuksensa syyksi Jumalan. Me teemme saman synnin, jos katterina kysymme, minkä tähden Jumala loi ihmisen sellaiseksi, että hän saattoi langeta, tai minkä tähden Jumala sallii kiusaukset. Synti on hirvittävä. Toinen synti synnyttää toisen. Joka tekee syntiä, se keksii sitten kaikenlaisia valeita ja verukkeita käydäkseen viattomasta. Mutta sellaiset puolustelut eivät auta mitään Jumalan edessä. Niin, synti on ihmisten turmio. Olisimme olleet iankaikkisesti kadotettuja, jos Kristus ei olisi meitä pelastanut.

5. Ensimmäinen lupaus Vapahtajasta

1 Moos. 3: 14-24

Ja Herra Jumala sanoi käärmeelle: ”Koska tämän teit, kirottu ole sinä kaikkien karjaeläinten ja kaikkien metsän eläinten joukossa. Vatsallasi sinun pitää käymän ja tomua syömän koko elinaikasi. Ja

minä panen vainon sinun ja vaimon välille ja sinun siemenesi ja hänen siemenensä välille; se on polkeva rikki sinun pääsi, ja sinä olet pistävä sitä kantapähän."

Ja vaimolle hän sanoi: "Minä teen suuriksi sinun raskautesi vaivat, kivulla sinun pitää synnyttämän lapsia; mutta mieheesi on sinun halusi oleva, ja hän on sinua vallitseva".

Ja Aadamille hän sanoi: "Koska kuulit vaimoasi ja söit puusta, josta minä kielsin sinua sanoen: 'Älä syö siitä', niin kirottu olkoon maa sinun tähtesi. Vaivaa nähden sinun pitää elättämän itseäsi siitä koko elinaikasi; orjantappuroita ja ohdakkeita se on kasvava sinulle, ja kedon ruohoja sinun on syötävä. Otsasi hiessä sinun pitää syömän leipäsi, kunnes tulet maaksi jälleen, sillä siitä sinä olet otettu. Sillä maasta sinä olet, ja maaksi pitää sinun jälleen tuleman."

Ja mies antoi vaimolleen nimen Eeva, sillä hänestä tuli kaiken elävän äiti. Ja Herra Jumala teki Aadamille ja hänen vaimollensa puput nahasta ja puki ne heidän yllensä.

Ja Herra Jumala sanoi: "Katso, ihminen on tullut sellaiseksi kuin joku meistä, niin että hän tietää hyvän ja pahan. Kun ei hän nyt vain ojentaisi kättänsä ja ottaisi myös elämän puusta ja söisi ja eläisi iankaikkisesti!" Niin Herra Jumala ajoi hänet pois Eedenin paratiisista viljelemään maata, josta hän oli otettu. Ja hän karkoitti ihmisen ja asetti Eedenin paratiisiin itäpuolelle kerubit ynnä välkkyvän, leimuavan miekan vartioitsemaan elämän puun tietä.

1 Moos. 3: 14-24

Ensimmäiset synnintekijät seisovat Jumalan tuomion edessä ilman peitettä ja verhoa, alastomuudessaan ja häpeässään. Nyt Jumala julistaa heille tuomion.

Mutta miten se kuuluu? Aivan toisin, kuin olisi odottanut. Ei kuolemaksi, vaan elämäksi. Jumalan edessä ovat syntiset, vika päät ihmiset ja he saavat kuulla tuomarin suusta lohdullisen lupauksen sanan. Sillä se, mikä oli käärmeelle kirous, oli ihmisille lohdutus ja lupaus. Tästä todella nähdään, mitä armo on. Armo on, kuten Luther sanoo, tarkoitettu ansiottomille.

Jumalan lupaus viittasi Kristukseen. Perkele oli kääntänyt ihmiset pois Jumalasta omalle puolelleen. Nyt Jumala asettaa vihollisuuden, erottavan väliseinän, vaimon ja hänen siemenensä ja käärmeen ja hänen siemenensä välille. Käärme on perkeleen valtakunta. Siten Jumala tempaa synnintekijät heidän viettelijänsä käsistä.

Vaimon suvusta on tämän lupauksen mukaan syntyvä siemen. Tämä siemen on murskaava käärmeeltä, perkeleeltä, pään, eli hän on hävittävä perkeleen vallan, synnin ja kuoleman. Kukaan ihminen ei voi polkea saatanaa jalkojensa alle. Sen voi tehdä vain Jumala. Täten on viitattu vaimon siemenen jumaluuteen. Siemen on kylläkin taistelussaan saatanaa vastaan saava piston kantapäähensä, vaikean haavan.

Me tunnemme tämän lupauksen täyttymyksen. Kristus on vaimon siemen. Hän on syntynyt Eevan suvusta ja on silti väkevä Jumala. Väkevämpi on sitonut väkevän ja lunastanut syntiset ihmiset synnin, kuoleman ja saatanan vallasta. Ja millä tavalla? Siten, että hän sai kipua tuottavan haavan ristinkuolemassa.

Kristuksen, joka on tosi Jumala ja tosi ihminen, hänen suorittamansa lunastus oli alusta alkaen kurjien syntisten lohtu. Jumalan voimasta Aadam ja Eeva vaieten ottivat vastaan, mitä Jumala heille sanoi, uskoivat lupauksen ja olivat siten nousseet lankeemuksestaan. Näin Jumala tahtoo meidänkin tekevän, jotka olemme yhtä lailla iankaikkisen kadotuksen ansainneita. Se on Jumalan tahto, että me uskomme häneen, jonka hän on lähettänyt, se on Kristukseen.

Jumala vahvisti lupauksensa tekemällä ensimmäisille syntisille puvut nahasta. Siten Jumala osoitti, että hän haluaa arnessaan peittää heidän syntinsä ja häpeänsä.

Meille kerrotaan vielä toisesta Jumalan tuomiotoimenpiteestä. Aadam ja Eeva karkotettiin Paratiisista. Nyt miehen piti viljellä maata, joka oli hänen tähtensä kirottu ja joka nyt oli kasvava ohdakkeita ja orjantappuroita. Nyt hänen täytyi syödä leipänsä otsansa hiessä. Vaimon tuli synnyttää kivulla lapsensa. Nyt Jumala tahtoi muistuttaa myös siitä, että vaimon tulee olla miehellensä alamainen.

Kuolemanuhka käy täytäntöön. Heti kun ihminen oli tehnyt syntiä, hänen luontoonsa oli istutettu kuoleman itu. Nyt hänellä on kuolevainen ruumis. Ihmisen pitää jälleen tulla maaksi, josta hänet on otettu. Se on synnin palkka ja kirous. Synnin ja rangaistuksen välissä on kuitenkin lupaus Kristuksesta ja lunastuksesta. Kristuksen kautta on rangaistus ja kirous vaihtunut siunaukseksi. Meillä on lupaus myös ruumiin ylösnousemuksesta.

Tämän maailman moninkertainen kurjuus, elämän vaiva, valitus ja tuska, muistuttaa ihmistä siitä, ettei hänen kotinsa ole täällä. Se kehottaa häntä etsimään parempaa osaa, taivaallista perintöä. Kuo-

lema on ihmiselle, nimittäin sille, joka uskoo Jeesukseen, vain käyvä elämään, iankaikkiseen elämään.

6. Uskon ja epäuskon taistelua maailman alussa

1 Moos. 4: 1-16

Ja mies yhtyi vaimoonsa Eevaan; ja tämä tuli raskaaksi ja synnytti Kainin ja sanoi: "Minä olen saanut pojan Herran avulla". Ja taas hän synnytti pojan, veljen Kainille, Aabelin. Ja Aabelista tuli lampuri, mutta Kainista peltomies. Ja jonkun ajan kuluttua tapahtui, että Kain toi maan hedelmistä uhrilahjan Herralle; ja myöskin Aabel toi uhrilahjan laumansa esikoisista, niiden rasvoista. Ja Herra katsoi Aabelin ja hänen uhrilahjansa puoleen; mutta Kainin ja hänen uhrilahjansa puoleen hän ei katsonut. Silloin Kain vihastui kovin, ja hänen hahmonsä synkistyi. Ja Herra sanoi Kainille: "Miksi olet vihastunut, ja miksi hahmosi synkistyy? Eikö niin: jos teet hyvin, voit kohottaa katseesi; mutta jos et hyvin tee, niin väijyy synti ovella, ja sen halu on sinuun, mutta hallitse sinä sitä!" Ja Kain sanoi veljellensä Aabelille: "Menkäämme kedolle". Ja heidän kedolla ollessansa Kain karkasi veljensä Aabelin kimppuun ja tappoi hänet. Niin Herra sanoi Kainille: "Missä on veljesi Aabel?" Hän vastasi: "En tiedä; olenko minä veljeni vartija?" Ja hän sanoi: "Mitä olet tehnyt? Kuule, veljesi veri huutaa minulle maasta. Ja nyt ole kirottu ja karkoitettu pois tältä vainiolta, joka avasi suunsa ottamaan veljesi veren sinun kädestäsi. Kun maata viljelet, ei se ole enää sinulle satoansa antava; kulkija ja pakolainen pitää sinun oleman maan päällä." Ja Kain sanoi Herralle: "Syyllisyyteni on suurempi, kuin että sen kantaa voisin. Katso, sinä karkoitat minut nyt pois vainiolta, ja minun täytyy lymytä sinun kasvojesi edestä ja olla kulkija ja pakolainen maan päällä; ja kuka ikinä minut kohtaa, se tappaa minut." Mutta Herra sanoi hänelle: "Sentähden, kuka ikinä tappaa Kainin, hänelle se pitää seitsenkertaisesti kostettaman". Ja Herra pani Kainiin merkin, ettei kukaan, joka hänet kohtaisi, tappaisi häntä. Niin Kain poistui Herran kasvojen edestä ja asettui asumaan Noodin maahan, itään päin Eedenistä.

1 Moos. 4: 1-16

Ensimmäinen uskon tunnustus. Ennen kuin Jumala oli karkottanut Aadamin ja Eevan Paratiisista, hän oli antanut heille lupauksen Vapahtajasta, "vaimon siemenestä, joka oli polkeva rikki

käärmeen pään". Tähän Adam ja Eeva uskoivat. Tässä neljännen luvun alussa meillä on ensimmäinen Raamatussa oleva tunnustus uskosta Messiaaseen eli Kristukseen. Synnytettyään Kainin Eeva sanoi: "Minä olen saanut miehen, Herran." Näillä sanoilla Eeva ilmaisi palavan uskonsa. Hän uskoi, että Messias oli oleva mies ja että Hän oli samalla oleva myös Herra. Eeva luuli, että Kain oli jo Jumalan lupaama Messias. Niinpä hän sitten toiselle pojalleen antoi nimen Aabel, joka merkitsee "turhuus". Kainin rinnalla Aabel näytti Eevasta aivan turhalta. Eeva erehtyi kuitenkin henkilöstä; Kain ei ollut vielä luvattu Messias.

Tässä yhteydessä meidän on sanottava pari sanaa myös Eevan uskon ilmauksen kääntämisestä. Vuoden 1938 suomalaisessa käännöksessä se on käännetty: "Minä olen saanut pojan Herran avulla." Tämä käännös ei ole kuitenkaan kieliopin mukainen. Luther ja muutkin tutkijat ovat kääntäneet sen joko "Minulla on mies, Herra" tai "Minä olen saanut miehen, Herran". Niin on myös vielä suomalaisessa raamatunkäännöksessä vuodelta 1776. Monet uudemmatkin jumaluusoppineet myöntävät, että se olisi kieliopin mukaan käännettävä edellä esittämällämme tavalla. Mutta he väittävät, ettei Eevalla voinut olla vielä niin syvällisiä tietoja Kristuksen ihmisyydestä eikä jumaluudesta. Mutta sellainen puhe kieltää Jumalan voiman ja lähtee epäuskosta. Onhan Jumala sama eilen, tänään ja iankaikkisesti.

Ensimmäiset uhrin. Kain ja Aabel uhrasivat kumpikin erikseen Herralle. Varmaankin heidän isänsä oli opettanut heitä palvelemaan Jumalaa. Heidän uhraamisessaan oli kuitenkin suuri ero. Kain oli maanviljelijä. Sen tähden hän uhrasi maan antimia. Aabel oli lamppuri. Sen tähden hän uhrasi laumansa esikoisista. Ero ei ollut siis itse uhrissa, sillä kumpikin uhrasi siitä, mitä Jumala oli hänelle antanut. Ero oli uhraajien sydämessä. Kain oli epäuskoinen. Hän oli "pahasta" 1 Joh. 3:12. Aabel taas oli vanhurskas ja hän odotti Messiasta. "**Uskon kautta** uhrasi Aabel Jumalalle paremman uhrin kuin Kain, ja **uskon kautta** hän sai todistuksen, että hän oli vanhurskas, kun Jumala antoi todistuksen hänen uhrilahjoistaan." Hebr. 11:4.

Jo alusta asti on siis uhrattu Jumalalle. Tämä on ensimmäinen tapaus, jonka Raamattu meille kertoo. Uhri oli ennen kaikkea kiittolisuuden osoitus Jumalalle. Se uhripalvelus, jonka Jumala määräsi Mooseksen kautta Israelille, oli taas esikuvallista tähdäten Kristuk-

seen. Huomaamme, että epäuskoinen Kainkin halusi uhrata. Mutta kaikki jumalanpalvelus ei ole Jumalalle mieleen. Vaikka veljesten uhreissa ei ulkonaisesti ollutkaan eroa, jos ottaa huomioon heidän ammattinsa, Jumalan edessä niissä oli kuitenkin suuri ero. Aabelin uhri oli otollinen Jumalalle, koska se oli lähtöisin uskosta. Kain sitä vastoin yritti uhrillaan ansaita Jumalan suosiota. Hänen jumalanpalveluksensa oli tekojen uskontoa. Tämän huomaamme myös siitä, millä tavalla Kain suhtautui veljeensä.

Ensimmäinen marttyyri. Kun Kain oli havainnut, että hänen uhrinsa ei ollut kelvannut Jumalalle, mutta että Aabelin uhri oli, hän vihastui veljeensä. Kain ei ymmärtänyt, miksi Aabelin uhri oli parempi, koska hän ei käsittänyt uskon salaisuutta. Siksi hän tuli kaateelliseksi ja surmasi veljensä. Mutta Aabel puhuu vielä kuoltuaankin (Hebr. 11:4). Se on valtaisa huuto sen puolesta, että pelastus on yksin armosta, ja todiste epäuskoisen maailman murhatekoihin asti johtavasta pahentumisesta armon evankeliumiin.

Nykyäänkin pystytetään alttareita ja kysytään, eivätkö kaikki pääse taivaaseen, jotka vain Jumalaa palvelevat. Miksi vain kristittyjen jumalanpalvelus on otollista, eikä myös juutalaisten, muhamettilaisten ja muidenkin pakanain? Ulkonaisesti eron ei tarvitse olla kovinkaan suuri. Mutta todellisuudessa ero on valtava. Toisten alttarit ovat tekojen uskonnon alttareita, joiden ääressä yritetään ansaita Jumalan suosiota. Toiset, armon uskonnon alttarit, ovat niitä, joiden ääressä kiitetään Jumalaa siitä, että Kristus uhrasi itsensä meidän edestämme, niin että meillä on nyt syntien anteeksisaaminen uskon kautta häneen.

Kun ei tunneta uskon salaisuutta, ei myöskään nähdä eroa eri kirkkojen välillä. Siksi toiset kirkot pahentuvat meihin, koska emme ole saman alttarin ääressä kirkkojen kanssa, jotka pysyvät Jumalan sanan vastaisessa opissa. He luulevat, että me pidämme itseämme parempina kuin he, eivätkä käsiti sitä, että me haluamme pitää puhtaana armonevankeliumin ja kuulla yksin Hyvän Paimenen ääntä.

Ensimmäinen kirkosta eronnut. Adam, Eeva ja Aabel muodostivat alkukirkon, sillä siellä missä on usko Kristukseen, on myös Jumalan seurakunta. Mutta epäuskoinen Kain oli epäuskossaan eronnut Jumalan seurakunnasta. Nyt kun hän oli tehnyt julkisynnin,

tuli hänen epäuskonsa ilmeiseksi. Mutta eikö hänellä olisi ollut mahdollisuutta tehdä parannusta. Varmasti. Mutta oikeaan parannukseen kuuluu sekä katumus että usko. Kain katui tekoansa, mutta hän ei uskonut syntien anteeksiantamukseen, kuten Juudas Iskariotkin. Kain sanoi: "Minun syntini on suurempi, kuin että se voitaisiin minulle anteeksi antaa." (Näin ikivanhat käännökset ja Luther.) Vaikka ei ole niin suurta syntiä, jota Kristus ei olisi sovittanut ja jota Jumala ei olisi Kristuksen tähden anteeksi antava. Koska Kain ei uskonut syntiänsä anteeksi, hänet myös ulkonaisesti erotettiin seurakunnan piiristä.

7. Kainin suku — epäuskoinen suku

1 Moos. 4: 17-24

Ja Kain yhtyi vaimoonsa, ja tämä tuli raskaaksi ja synnytti Hanokin. Ja hän rakensi kaupungin ja antoi sille kaupungille poikansa nimen Hanok. Ja Hanokille syntyi Iirad, Iiradille syntyi Mehujael, Mehujaelille syntyi Metusael, Metusaelille syntyi Lemek. Lemek otti itselleen kaksi vaimoa, toisen nimi oli Aada ja toisen nimi Silla. Ja Aada synnytti Jaabalin; hänestä tuli niiden kantaisä, jotka teltoissa asuvat ja karjanhoitoa harjoittavat. Ja hänen veljensä nimi oli Juubal; hänestä tuli kaikkien niiden kantaisä, jotka kannelta ja huilua soittavat. Myöskin Silla synnytti pojan, Tuubal-Kainin; hänestä tuli kaikkinaisten vaski- ja rauta-aseiden takoja. Ja Tuubal-Kainin sisar oli Naema. Ja Lemek lausui vaimoillensa: "Aada ja Silla, kuulkaa puhettani, te Lemekin emännät, ottakaa sanani korviinne: minä surmaan miehen haavastani ja nuorukaisen mustelmastani. Niin, Kain kostetaan seitsemänkertaisesti, mutta Lemek seitsemänkymmentä seitsemän kertaa."

1 Moos. 4: 17-24

Kainin suvun historia kertoo kulttuurin monipuolistumisesta. Kain rakentaa perhettään ja sukuaan varten kiinteät asumukset, joita oli helpompi puolustaa. Siten syntyy ensimmäinen "kaupunki", jota sanaa Vanhassa Testamentissa käytetään myös pienemmästä rakennusryhmästä (2 Sam. 5: 7). Sellainen on tässäkin kysymyksessä. Kaupungin hän nimittää poikansa Hanokin mukaan. Hän ei nimitä sitä Kainiksi; silloinhan se olisi alituisesti muistuttamassa hänestä ja hänen murhateostaan. Vaikka Kain asuikin nyt kiinteästi, hän ei

omassatunnossaan voinut saada rauhaa ja hänen täytyi omassatunnossaan myöntää ansainneensa myös ajallisen rangaistuksen. Ehkä juuri siitä syystä hän rakensi kaupungin.

Jo viidennessä polvessa Kainista alkaa moniavioisuus. Lemekistä mainitaan erityisesti, että hän ”otti itselleen kaksi vaimoa”. Mutta tällaista järjestystä Jumala ei ollut perustanut, vaan ”sen tähden mies luopukoon isästänsä ja äidistänsä, ja ne kaksi tulevat yhdeksi lihaksi.” (Matt. 19: 5; 1 Moos. 2: 24). Mutta Lemek oli röyhkeä mies. Hän ei kunnioittanut Jumalan käskyä. Samalla hänellä oli taiteellisia lahjoja. Mutta hän käytti niitä oman röyhkeytensä ylistämiseksi. Hän lausuu vaimoilleen runon, jossa hän kerskuu surmanneensa nuorukaisen kostona vähäisistä vammoista. (jakeet 23 ja 24).

Lemekin pojasta Juubalista tuli kieli- ja puhallinsoittimien soit-taja. Taiteelliset taipumukset periytyivät hänen suvussaan. Hänen veljensä Jaabal aloitti paimentolaiselämän asuen teltoissa. Heidän velipuolestaan Tuubal-Kainista tuli seppä. On huomattava, että jo ihmiskunnan historian alkuaikoina osattiin valmistaa esineitä kuparista ja raudasta. Niin sanotun kivikauden ilmiöitä, joita vieläkin tavataan joillakin alkuasukasheimoilla, on siis pidettävä kulttuurin rappeutumisilmiöinä.

Merkille pantavaa on, että nämä keksinnöt ja taiteelliset lahjat mainitaan esiintyneen epäuskoisten piirissä. Historia osoittaa, että maailmalla on usein esitettävänään suurempia lahjakkuuksia kuin kirkolla. Jumalan lapset ovat sen sijaan usein yksinkertaisia, kuten apostoli Paavali sanoo: ”Sillä katsokaa, veljet, omaa kutsumistanne: ei ole monta jalosukuista, vaan sen, mikä on hulluutta maailmalle, sen Jumala valitsi saattaakseen viisaat häpeään, ja sen, mikä on heikkoa maailmassa, sen Jumala valitsi saattaaksensa sen, mikä vä-kevää on, häpeään ja sen, mikä maailmassa on halpasukuista ja halveksittua, sen Jumala valitsi, sen, joka ei mitään ole, tehdäkseenä mitättömäksi sen, joka jotakin on, ettei mikään liha voisi kerskata Jumalan edessä.” (1 Kor. 1: 26-29). Mutta niillä, jotka Jumalaan luottivat, oli kuitenkin jotakin, mitä ei ollut maailmalla, jotakin ylen kallisarvoista.

8. Julkisen saarnan alku

1 Moos. 4: 25-26

Ja Aadam yhtyi taas vaimoonsa, ja tämä synnytti pojan ja antoi hänelle nimen Seet, sanoen: "Jumala on suonut minulle toisen pojan Aabelin sijaan, koska Kain hänet surmasi". Ja myöskin Seetille syntyi poika, ja hän antoi hänelle nimen Enos. Siihen aikaan ruvettiin avuksi huutamaan Herran nimeä. 1 Moos. 4: 25-26

Ei ole ollenkaan sattuma, että meille kerrotaan ensin siitä, mitä maailmalla oli tarjottavanaan, ja sitten vain aivan lyhyesti siitä, mitä Jumalan lasten keskuudessa tapahtui. Varmastikin Jumalan lasten keskuudesta olisi voinut kertoa enemmänkin. Nyt halutaan vain kertoa, mikä oli kummankin osapuolen elämässä tärkeintä. Maailmalle oli tärkeintä tämän maailman asiat, ja niitä oli monta. Jumalan lapsille oli "tarpeen vain yksi ainoa", Jumalan sana.

Nimittäin sen jälkeen kun on mainittu, että Aadamille oli syntynyt Seet ja Seetille Enos, sanotaan: "Silloin ruvettiin saarnaamaan Herran nimestä." (vanhemman käännöksen mukaan; näin myös mm. Luther oikeutetusti. j. 26). Kun ihmiskunta kasvoi, ei riittänyt enää perhepiirissä tapahtuva opetus, vaan tarvittiin julkista saarnaa.

Vuoden 1938 Kirkkoraamatun käännös "siihen aikaan ruvettiin avuksi huutamaan Herran nimeä" sopii huonosti tekstin yhteyteen, sillä ovathan Kainin ja Aabelin uhrin selvä todistus rukouksesta jo sitä ennen ja varmasti myös Aadam ja Eeva, jotka uskoivat Jumalaan (4: 1 ja 4: 25), rukoilivat häntä. Rukous on niin välitön uskon hedelmä, ettei voida ajatella uskoa ilman rukousta. Katsomme siis tekstinyhteyden ja kielenkäytön perusteella tässä olevan kysymyksessä julkisen sananjulistuksen.

Olihan aihetta saarnata synnistä ja armosta, ihmisen lankeemuksesta ja Jumalan lupauksesta vaimon siemenestä, joka oli rikki polkeva käärmeen päin. Evankeliumin saarna oli yhtä välttämätön kuin nytkin uskon synnyttämiseksi ja säilyttämiseksi. Ilosanoma Vapah-tajasta oli Jumalan lasten kallis aarre.

9. Ihmeellinen sukuluettelo

1 Moos. 5. luku

Tämä on Aadamın sukuluettelo.

Kun Jumala loi ihmisen, teki hän hänet Jumalan kaltaiseksi. Mieheksi ja naiseksi hän heidät loi ja siunasi heidät ja antoi heille nimen ihminen, silloin kun heidät luotiin. Kun Aadam oli sadan kolmenkymmenen vuoden vanha, syntyi hänelle poika, joka oli hänen kaltaisensa, hänen kuvansa, ja hän antoi hänelle nimen Seet. Ja Aadam eli Seetin syntymän jälkeen kahdeksansataa vuotta, ja hänelle syntyi poikia ja tyttöjä. Niin oli Aadamın koko elinaika yhdeksänsataa kolmekymmentä vuotta; sitten hän kuoli. Kun Seet oli sadan viiden vuoden vanha, syntyi hänelle Enos. Ja Seet eli Enoksen syntymän jälkeen kahdeksansataa seitsemän vuotta, ja hänelle syntyi poikia ja tyttöjä. Niin oli Seetin koko elinaika yhdeksänsataa kaksitoista vuotta; sitten hän kuoli. Kun Enos oli yhdeksänkymmenen vuoden vanha, syntyi hänelle Keenan. Ja Enos eli Keenanin syntymän jälkeen kahdeksansataa viisitoista vuotta, ja hänelle syntyi poikia ja tyttöjä. Niin oli Enoksen koko elinaika yhdeksänsataa viisi vuotta; sitten hän kuoli. Kun Keenan oli seitsemänkymmenen vuoden vanha, syntyi hänelle Mahalalel. Ja Keenan eli Mahalalelin syntymän jälkeen kahdeksansataa neljäkymmentä vuotta, ja hänelle syntyi poikia ja tyttöjä. Niin oli Keenanin koko elinaika yhdeksänsataa kymmenen vuotta; sitten hän kuoli. Kun Mahalalel oli kuudenkymmenen viiden vuoden vanha, syntyi hänelle Jered. Ja Mahalalel eli Jeredin syntymän jälkeen kahdeksansataa kolmekymmentä vuotta, ja hänelle syntyi poikia ja tyttöjä. Niin oli Mahalalelin koko elinaika kahdeksansataa yhdeksänkymmentä viisi vuotta; sitten hän kuoli. Kun Jered oli sadan kuudenkymmenen kahden vuoden vanha, syntyi hänelle Hanok. Ja Jered eli Hanokin syntymän jälkeen kahdeksansataa vuotta, ja hänelle syntyi poikia ja tyttöjä. Niin oli Jeredin koko elinaika yhdeksänsataa kuusikymmentä kaksi vuotta; sitten hän kuoli. Kun Hanok oli kuudenkymmenen viiden vuoden vanha, syntyi hänelle Metusalah. Ja Hanok vaelsi Metusalahin syntymän jälkeen Jumalan yhteydessä kolmesataa vuotta, ja hänelle syntyi poikia ja tyttöjä. Niin oli Hanokin koko elinaika kolmesataa kuusikymmentä viisi vuotta. Ja kun Hanok oli vaeltanut Jumalan yhteydessä, ei häntä enää ollut, sillä Jumala oli ottanut hänet pois. Kun Metusalah oli sadan kahdeksänkymmenen seitsemän vuoden vanha, syntyi hänelle Lemek. Ja Metusalah eli Lemekin syntymän jälkeen seitsemänsataa

kahdeksankymmentä kaksi vuotta, ja hänelle syntyi poikia ja tyttäriä. Niin oli Metusalahin koko elinaika yhdeksänsataa kuusikymmentä yhdeksän vuotta; sitten hän kuoli. Kun Lemek oli sadan kahdeksankymmenen kahden vuoden vanha, syntyi hänelle poika. Ja hän antoi hänelle nimen Nooa, sanoen: "Tämä lohduttaa meitä työssämme ja kättemme vaivoissa viljellessämme maata, jonka Herra on kironnut". Ja Lemek eli Nooan syntymän jälkeen viisisataa yhdeksänkymmentä viisi vuotta, ja hänelle syntyi poikia ja tyttäriä. Niin oli Lemekin koko elinaika seitsemänsataa seitsemänkymmentä seitsemän vuotta; sitten hän kuoli. Kun Nooa oli viidensadan vuoden vanha, syntyivät hänelle Seem, Haam ja Jaafet. 1 Moos. 5. luku

Ehkä moni kysyy, miksi tällainen luku on Jumalan Sanassa. Eihän sillä näytä olevan mitään sanottavaa kristitylle. Mutta onko asia niin? Ei, sillä koko Raamattu on kirjoitettu meille opiksi. Tähän lukuun sisältyy eräitä kristillisen uskon perustavimpia totuuksia, joihin nyt kiinnitämme huomiotamme.

Kuoleman hallinta. "Kun Jumala loi ihmisen, teki hän hänet Jumalan kaltaiseksi." (5:1). Jumala loi ihmisen omaksi kuvaksensa. Ihminen oli pyhä, vanhurskas, synnitön ja luotu elämään iankaikkisesti. Mutta ihminen lankesi syntiin, ja kuolema tuli hänen osaksensa. "Sen tähden, niin kuin yhden ihmisen kautta synti tuli maailmaan, ja synnin kautta kuolema, niin kuolema on tullut kaikkien ihmisten osaksi, koska kaikki ovat syntiä tehneet." Room. 5:12. Tätä totuutta tämä luku saarnaa mitä voimakkaimmin.

Aadamille "syntyi poika, joka oli hänen kaltaisensa, hänen kuvansa." Nämä sanat ilmaisevat perisyntin todellisuuden. Jumalan kuva oli kadotettu. Syntyi syntinen, kuolevainen ihminen. "Synnin paikka on kuolema." Ensimmäiset patriarkat elivät hyvin vanhoiksi. Ehkä joistakin ihmisistä saattoi näyttää siitä, että ainakin muutamat ihmiset voisivat saavuttaa kuolemattomuuden täällä ajassa. Patriarkkojen (ennen muuta Nooan) korkeasta iästä johtuen ei ole ihmeteltävää, että nämä tiedot edelleen synnyttivät itämaisten kansojen keskuudessa ihmismieltä kiehtovia tarinoita kuolemattomuuden saavuttamisesta. Mutta koko ihmiskunnan historia syntiinlankeemuksen ja vedenpaisumuksen välisenä aikana on todistusta tämän Jumalan Sanan toteutumisesta: "Sinä päivänä, jona sinä siitä syöt, pitää sinun kuolemalla kuoleman." Hengellisen kuoleman jälkeen tuli heti Ju-

malan kuvan tilalle perisyynnin valta. Hengellistä kuolemaa seurasi ajallinen kuolema. "Niin oli Aadamin koko elinaika 930 vuotta; siten hän kuoli." "Niin oli Seetin koko elinaika 912 vuotta; sitten hän kuoli." Jokaisen paitsi Henokin lyhyen elämäkerran jälkeen sanotaan: "Sitten hän kuoli." - Mutta tämä luku ei jätä meitä katsomaan vain ihmisen katoavaisuutta, vaan se puhuu myös Jumalan voimasta kuoleman yli.

Erityinen vakuutus ylösnousemuksesta. Kun Jumala antoi Aadamille lupauksen Vapahtajasta, "vaimon siemenestä", joka oli polkeva rikki käärmeen pään, sisältyi siihen välttämättömästi ylösnousemustoivo. Kuolema oli ihmisen saama rangaistus. Vapautus rangaistuksesta merkitsi siis vapautusta kuolemasta. Jumalan ihmeellisiin tapoihin kuuluu, ettei hän aina ota pois ajallista rangaistusta, vaikka hän poistaa iankaikkisen rangaistuksen. Niinpä meidän on kärsittävä ajallinen kuolema. Meidän on jälleen tultava maaksi. Viimeisenä päivänä Jumala on kuitenkin herättävä kaikki kuolleet; jumalattomat herätetään ruumiinsakin puolesta iankaikkiseen rangaistukseen, uskossa erinneet taasen iankaikkiseen elämään.

Vedenpaisumuksen edelliselle ajalle Jumala antoi erityisen vakuutuksen ylösnousemuksesta. Hanokin ei tarvinnut kokea ajallista kuolemaa, vaan Jumala otti hänet tykönsä taivaaseen. Hänestä sanotaan: "Ja kun Hanok oli vaeltanut Jumalan yhteydessä, ei häntä enää ollut, sillä Jumala oli ottanut hänet pois." Hanok eli niin lähellä Jumalaa, että Jumala oli hänen päivittäinen seuralaisensa. Se oli **uskossa** vaeltamista, kuten Hebrealaiskirjeessä (11:5) sanotaan "Uskon kautta otettiin Eenok (= Hanok) pois näkemättä kuolemaa, eikä häntä enää ollut, koska Jumala oli ottanut hänet pois." Hanokin poisottaminen oli jäljelle jääville uskontaistelijoille lohdullinen vahvistus heitä odottavasta ruumiin ylösnousemuksen ja iankaikkisen elämän lupauksen toteutumisesta. Ilman Kristuksen ylösnousemusta ei Hanokia olisi voitu ottaa taivaaseen. Näin tämä oli myös vakuutus siitä, että Herra oli voittava taistelussa kuolemaa vastaan.

Hanok ei ehtinyt saavuttaa yhtä korkeata ikää kuin toiset sen aikakauden patriarkat. Siitä huomaamme, että samoin kuin korkea ikä on Jumalan ajallinen lahja, myös "ennenaikainen" kuolema voi olla Jumalan arnoteko.

Sukuluettelo tähtää Kristukseen. Luukkaan evankeliumin kolmannen luvun loppuosa esittää Jeesuksen sukuluettelon. Siitä huomaamme, että nämä patriarkat ovat lupauksen Siemenen välittäjiä.

Jumalan Sana on vahva. Patriarkkojen korkeata ikää on yritetty tehdä ymmärrettäväksi selittämällä, että silloiset vuodet olisi mitattu kuun eikä auringon mukaan. Kun kuitenkin Jumalan Sana ei ole tässä kuvaannollista, eikä Raamattu siis pakota ymmärtämään vuotta miksikään muuksi ajanjaksoksi kuin vuodeksi, on kaikki yritykset esittää heidän ikänsä ilmoitetuista vuosimääristä eriäviksi tuomittava Raamatun vastaisina. Todellisuudessa sellaiset yritykset ovat johtaneet järjenvastaisuuteen. Jos esim. yksi vuosi vastaisi yhtä kuukautta, olisi Hanokille syntynyt poika hänen ollessaan vasta noin viisivuotias! Meitä voi auttaa heidän ikänsä ymmärtämisessä se tieto, että on todettu vastikään viljelykselle otetun maaperän kasvattavan kasveja, joissa on runsaammin terveydelle ja elinvoimaisuudelle välttämättömiä aineksia kuin paljon viljellyssä maassa. Vedenpaisumuksen voidaan selittää tuoneen myös paljon muutoksia maapallolle. Mutta loppujen lopuksi täytyy viimeisimmäksi selitysperusteeksi jäädä sen, että se on ollut Jumalan tahto. Jumalan Sanan totuudellisuuden suhteen meidät on jätetty uskon varaan, joka sanoo: "Sinun sanasi on kokonansa totuus." (Ps. 119:160) ja "Raamattu ei saata raueta tyhjiin" (Joh. 10:35).

10. Jumalan kärsivällisyys odotti tuhon hetkellä

1 Moos. 6. luku

Kun ihmiset alkoivat lisääntyä maan päällä ja heille syntyi tyttäriä, huomasivat Jumalan pojat ihmisten tyttäret ihaniksi ja ottivat vaimoikseen kaikki, jotka he parhaiksi katsoivat. Silloin Herra sanoi: "Minun Henkeni ei ole vallitseva ihmisessä iankaikkisesti, koska hän on liha. Niin olkoon hänen aikansa sata kaksikymmentä vuotta."

Siihen aikaan eli maan päällä jättiläisiä, ja myöhemminkin, kun Jumalan pojat yhtyivät ihmisten tyttäriin ja nämä synnyttivät heille lapsia; nämä olivat noita muinaisajan kuuluisia sankareita.

Mutta kun Herra näki, että ihmisten pahuus oli suuri maan päällä ja että kaikki heidän sydämensä aivoitukset ja ajatukset olivat kaiken aikaa ainoastaan pahat, niin Herra katui tehneensä ihmiset maan päälle, ja hän tuli murheelliseksi sydämessänsä. Ja Herra sanoi: "Minä hävitän maan päältä ihmiset, jotka minä loin, sekä ihmiset että karjan, matelijat ja taivaan linnut; sillä minä kadun ne tehneeni". Mutta Nooa sai armon Herran silmien edessä.

Tämä on kertomus Nooan suvusta.

Nooa oli aikalaistensa keskuudessa hurskas ja nuhteeton mies ja vaelsi Jumalan yhteydessä.

Ja Nooalle syntyi kolme poikaa, Seem, Haam ja Jaafet. Mutta maa turmeltui Jumalan edessä, ja maa tuli täyteen väkivaltaa. Niin Jumala näki, että maa oli turmeltunut; sillä kaikki liha oli turmellut vaelluksensa maan päällä.

Silloin Jumala sanoi Nooalle: "Minä olen päättänyt tehdä lopun kaikesta lihasta, sillä maa on heidän tähtensä täynnä väkivaltaa; katso, minä hävitän heidät ynnä maan. Tee itsellesi arkki honkapuista, rakenna arkki täyteen kammioita, ja tervaa se sisältä ja ulkoa. Ja näin on sinun se rakennettava: kolmesataa kyynärää olkoon arkin pituus, viisikymmentä kyynärää sen leveys ja kolmekymmentä kyynärää sen korkeus. Tee arkkiin valoaukko, ja tee se kyynärän korkuiseksi, ja sijoita arkin ovi sen kylkeen; rakenna siihen kolme kerrosta, alimmainen, keskimmäinen ja ylimmäinen. Sillä katso, minä annan vedenpaisumuksen tulla yli maan hävittämään taivaan alta kaiken lihan, kaiken, jossa on elämän henki; kaikki, mikä on maan päällä, on hukkuva. Mutta sinun kanssasi minä teen liiton, ja sinun on mentävä arkkiin, sinun ja sinun poikiesi, vaimosi ja miniäisi sinun kanssasi. Ja kaikista eläimistä, kaikesta lihasta, sinun on vietävä arkkiin kaksi kutakin lajia säilyttääksesi ne hengissä kanssasi; niitä olkoon koiras ja naaras. Lintuja lajiensa mukaan,

karjaeläimiä lajiensa mukaan ja kaikkia maan matelijoita lajiensa mukaan tulkoon kaksi kutakin lajia sinun luoksesi, säilyttääksesi ne hengissä. Ja hanki itsellesi kaikkinaista ravintoa, syötäväksi kelpaavaa, ja kokoa sitä talteesi, että se olisi ruuaksi sinulle ja heille."

Ja Nooa teki näin; aivan niin kuin Jumala hänen käski tehdä, niin hän teki. 1 Moos. 6. luku

Syntiin langettuaan ihmisestä tuli Jumalaa pakeneva, itseään tekosyillä puolustava, hengellisesti kuollut ihminen. Ilosanoma luvata Vapahtajasta herätti hänet jälleen eloon. Uskon kautta hän oli taasen Jumalan lapsi.

Mutta eivät kaikki uskoneet. Kain oli ensimmäinen epäuskoinen. Hänen jälkeläisistään muodostui kokonainen epäuskoinen suku. Toiset kuitenkin uskoivat, kuten Aadam ja Eeva ja heidän poikansa Seet. Seetin suku mainitaan jumalaapelkäävänä. On ilmeistä, että nämä suvut pysyivät jonkin aikaa sekä uskonnollisesti että kulttuurellisesti erillään toisistaan.

"Mutta kun ihmiset alkoivat lisääntyä maan päällä ja heille syntyi tyttäriä, huomasivat Jumalan pojat ihmisten tyttäret ihaniksi ja ottivat vaimoikseen kaikki, jotka he parhaiksi katsoivat." Uskonnolliset erot eivät olleet enää ratkaisevia. "Jumalan pojat" on tässä aivan samanlaatuinen ilmaisu kuten "Jumalan lapset". Tässä sitä on käytetty Seetin miespuolisista jälkeläisistä. Maailman kuluessa ovat jotkut jopa pohtineet sellaistaakin, että sanonta "Jumalan pojat" tarkoittaisi enkeleitä! Mutta eivät enkelit ota vaimoa ja mene naimisiin. Jeesus sanoo: "Ylösousemuksessa ei naida eikä mennä miehelle; vaan he ovat kuten enkelit taivaassa." Matt. 22:30. Siis jumalaapelkäävät Seetin jälkeläiset ottivat oman mielihalunsa mukaan itselleen vaimon epäuskoisten parista.

Äiti on kodin sielu. Niin on sattuvasti sanottu. Useimmiten äiti olemuksellaan, käytöksellään ja sanoillaan vaikuttaa enemmän kodin ilmapiiriin kuin isä. "Jos vaimot ovat jumalattomia, ei Simson voimallaan eikä Salomo viisaudellaan voi vastustaa ajan oloon heidän viehätysvoimaansa" (George O. Lillegard), ja seuraukset ovat tuhoisat. Siten kävi tuolloinkin. Seka-avioliitoista syntyi sen ajan kuuluisia sankareita. Heidän ei tarvinnut olla jättiläisiä ruumiillisen kokonsa puolesta, mutta he olivat mahtavia älyn ja vallan käyttäjiä.

Maa oli heidän tähtensä täynnä väkivaltaa, jonka Raamattu mainitsee sen ajan luonteenomaisena piirteenä. Voimme vain aavistaa, mitä kaikkea tuo väkivalta saattoi sisältää: verisiä sotia, valtaistuinriitoja, omaneduntavoittelua, itsekkyyttä. Uskovaisten lapsista tuli kaiken tämän johtajia! Kun äiti ei kyllänyt lapsen sydämeen Jumalan sanaa, sai perisynti rauhassa purkautua hirvittäviin tekosynteihin.

Mutta miten suuren siunauksen hurskas äiti voikaan antaa lapsilleen! Moni karski mies muistaa äitinsä kalliit opetukset halki elämänsä. Vielä vanhuksena hän saattaa heltyä kyyneliin muistellessaan äitinsä uskoa ja opetusta. Jumala ei ole uskonut naiselle saarnavirkkaa, mutta hän on antanut äidille kalleimman kylvömaan: lapsen sydämen. Vaimon hurskaudella on suuri vaikutus myös hänen ehkä epäuskoiseen mieheensä: "Samoin te, vaimot, olkaa alamaiset miehellenne, että nekin, jotka ehkä eivät ole sanalle kuuliaisia, vaimojen vaelluksen kautta sanoittakin voitettaisiin, kun he katselevat, kuinka te vaellatte puhtaina ja pelossa."

Nooan aikana "ihmisten pahuus oli suuri maan päällä". "Kaikki heidän sydämensä aivoitukset ja ajatukset olivat ”kaiken aikaa ainoastaan pahat." Tämä on Jumalan arvostelu syntiin langenneesta ihmisestä. Ihmiselle ei jää vähääkään ansiota. Kerskaukselle Jumalan edessä ei löydy sijaa. Mutta rakkaudessaan Kristuksen tähden Jumala rakastaa tällaista ihmistä. Jumala halusi, että Nooan ajan maailmakin olisi kääntynyt. Sitä varten hän piti yllä sanan saarnaa.

Apostoli Pietari nimittää Nooa "vanhurskauden saarnaajaksi" (2 Piet. 2:5.) Nooa saarnasi siis tuolle jumalattomalle maailmalle. Mutta kaikki nuhtelu oli turhaa. Sen tähden Herra sanookin: "Älköön minun Henkeni nuhdelko ihmistä iankaikkisesti hänen synnistänsä. Hän on liha. Niin olkoon hänen aikansa satakaksikymmentä vuotta." (Jae 6:3; näin alkutekstin mukaan. Vastaava ajatus on vanhemmissa suomenkielisisä käännöksissä ja Lutherin 1. Mooseksenkirjan luennoissa.). Pyhä Henki nuhtelee ihmistä sanan kautta hänen synneistään, jotta hän huomaisi kadotuksenalaisen tilansa ja kääntyisi Armahtajansa tykö. Jeesus sanoo Pyhästä Hengestä: "Kun hän tulee, niin hän näyttää maailmalle todeksi synnin ... koska he eivät usko minuun." Nooan saarnaaman sanan kautta Pyhä Henki nuhteli ihmisiä heidän epäuskostansa. Mutta tätä nuhtelua he eivät tahtoneet ottaa vastaan. Jumala oli kuitenkin pitkämielinen ja antoi heille armonaikaa sata kaksikymmentä vuotta. Sinä aikana Nooa saarnasi

heitä uhkaavasta tuhosta. Pietari sanoo Jumalan pitkämielisyyden odottaneen Nooan päivinä (1 Piet. 3:20). Siinä näkyykin Jumalan suuri kärsivällisyys, ettei hän ottanut sanaansa pois heti tuolta jumalattomalta maailmalta, vaan hän antoi Nooan saarnata vielä satakaksikymmentä vuotta, kunnes sitten vedenpaisumus tuli.

Lopullisesti Jumala otti pois Pyhän Henkensä nuhtelemasta tuota maailmaa, kun hän hävitti sen vedenpaisumuksella. Nykyisenkin, pahuudessa Nooan ajan maailmaan verrattavan ihmiskunnan armonaika on loppuva kerran, kun Kristus tulee kunniansaan viimeiselle tuomiolle. Kun ihminen itsepintaisesti hylkää nuhtelun, Jumala ottaa pois Henkensä. Usein se tapahtuu siten, että Jumala hylkää ihmiset harhaopettajien ja lahkojen valtaan. Kun ihmisille ei kelpaa puhdas sana, Jumala ottaa sen pois. Näin on tapahtunut yhä enemmän ja enemmän Suomessa. Sankoin joukoin riennetään kuulemaan lahkolaisevankelistoja. Mikä vain on uutta ja mieltä kiehtovaa, sitä kuullaan. Mutta mitä samalla tapahtuu? Samalla hyljätään Vähän Katekismuksen selkeä raamatunmukainen opetus, sillä yksikään lahkolainen ei hyväksy Lutherin Vähää Katekismusta. Jos he sen hyväksyisivät, eivät he olisi lahkojansa perustaneet. "Meistä he ovat lähteneet, mutta he eivät olleet yhtä meidän kanssamme; sillä jos he olisivat olleet yhtä meidän kanssamme, niin he olisivat meidän kanssamme pysyneet; mutta heissä oli tuleva ilmi, että kaikki eivät ole yhtä meidän kanssamme." 1 Joh. 2:19. Pysykäämme siis totuudessa ja antakaamme Totuuden Hengen nuhdella itseämme! Se synnyttää Jumalalle mieluisan murheen.

Hirvittävä oli varmasti se hetki, kun Kristus ilmestyi kunniansaan ja kirkkaudessaan helvetissä niille, jotka eivät olleet kuuliaisia Nooan aikana, ja kun Hän saarnasi heille. (1 Piet. 3: 18-20). Eivät ne olleet armon sanoja, vaan tuomion sanoja, sillä kuoleman jälkeen on armonaika auttamattomasti lopussa. "Sillä kaikkien meidän pitää ilmestyä Kristuksen tuomioistuimen eteen, että kukin saisi sen mukaan, mitä hän ruumiissa ollessaan on tehnyt, joko hyvää tai paha." 2 Kor. 5:10.

Armossaan Jumala ei tahdo syntisen kuolemaa, vaan että hän uskoisi Jeesukseen ja pelastuisi. Jeesus on sovittanut koko maailman synnit, niin ettei yksikään, joka häneen uskoo, huku, vaan hän on pelastuva iankaikkiseen elämään. Älä siis käytä väärin armonaikaasi. Älä paaduta sydäntäsi, vaan usko Jeesukseen. "Katso, nyt on otolli-

nen aika, katso nyt on pelastuksen päivä." (2. Kor. 6:2). Älä välitä siitä, mitä ihmiset sinusta ajattelevat, vaan ole uskollinen kuolemaasi asti ja tunnusta Vapahtajasi nimeä. Jeesus sanoo: "Jokaisen, joka tunnustaa minut ihmisten edessä, myös Ihmisen Poika tunnustaa Jumalan enkelien edessä." Mutta "joka häpeää minua ja minun sanojani tässä avionrikkojassa ja syntisessä sukupolvessa, sitä myös Ihmisen Poika on häpeävä, kun hän tulee Isänsä kirkkaudessa pyhien enkelien kanssa." (Luuk. 12:8 ja Mark. 8:38).

11. Vedenpaisumus

1 Moos. 7. luku ja 8: 1-14

Ja Herra sanoi Nooalle: "Mene sinä ja koko perheesi arkkiin, sillä sinut olen tässä sukukunnassa havainnut hurskaaksi edessäni. Kaikkia puhtaita eläimiä ota luoksesi seitsemän paria, koiraita ja naaraita, mutta epäpuhtaita eläimiä kutakin yksi pari, koiras ja naaras. Niin myös taivaan lintuja seitsemän paria, koiraita ja naaraita, että siemen säilyisi elossa koko maan päällä. Sillä seitsemän päivän kuluttua minä annan sataa maan päälle neljäkymmentä päivää ja neljäkymmentä yötä ja hävitän maan päältä kaikki olennot, jotka olen tehnyt." Ja Nooa teki näin, aivan niin kuin Herra oli hänen käskenyttä tehdä.

Nooa oli kuudensadan vuoden vanha, kun vedenpaisumus tuli maan päälle. Ja Nooa ja hänen poikansa, vaimonsa ja miniänsä hänen kanssaan menivät arkkiin vedenpaisumusta pakoon. Puhtaita eläimiä ja epäpuhtaita eläimiä, lintuja ja kaikkia, joita maassa matelee, meni Nooan luo arkkiin kaksittain, koiras ja naaras, niinkuin Jumala oli Nooalle käskyn antanut. Ja niiden seitsemän päivän kuluttua tuli vedenpaisumus maan päälle.

Ja sinä vuonna, jona Nooa oli kuudensadan vuoden vanha, sen toisena kuukautena, kuukauden seitsemäntenätoista päivänä, sinä päivänä puhkesivat kaikki suuren syvyyden lähteet, ja taivaan akkunat aukenivat. Ja satoi rankasti maan päälle neljäkymmentä päivää ja neljäkymmentä yötä. Juuri sinä päivänä menivät Nooa sekä Seem, Haam ja Jaafet, Nooan pojat, ja Nooan vaimo ja hänen kolme miniänsä heidän kanssaan arkkiin; he ja kaikki metsäeläimet lajiensa mukaan ja kaikki karjaeläimet lajiensa mukaan ja kaikki matelijat, jotka maan päällä matelevat, lajiensa mukaan ja kaikki linnut lajiensa mukaan, kaikki lintuset, kaikki, mikä siivekstä on. Ja ne menivät Nooan luo arkkiin kaksittain, kaikki liha, kaikki, jossa oli

elämän henki. Ja ne, jotka menivät sisälle, olivat koiras ja naaras kaikesta lihasta, niinkuin Jumala oli hänelle käskyn antanut. Ja Herra sulki oven hänen jälkeensä.

Silloin tuli vedenpaisumus maan päälle, tuli neljänäkymmenenä päivänä; ja vedet paisuivat ja nostivat arkin, niin että se kohosi korkealle maasta. Ja vedet saivat vallan ja paisuivat suuresti maan päällä, ja arkki ajelehti veden pinnalla. Ja vedet nousivat nousemistaan maan päällä, niin että kaikki korkeat vuoret kaiken taivaan alla peittyivät. Viisitoista kyynärää vesi nousi vuorten yli, niin että ne peittyivät. Silloin hukkui kaikki liha, joka maan päällä liikkui: linnut, karjaeläimet, metsäeläimet ja kaikki pikkueläimet, joita maassa vilisi, sekä kaikki ihmiset. Kaikki, joiden sieramissa oli elämän hengen henkäys, kaikki, jotka elivät kuivalla maalla, kuolivat.

Niin Herra hävitti kaikki olennot, jotka maan päällä olivat, niin hyvin ihmiset kuin myös karjaeläimet, matelijat ja taivaan linnut; ne hävisivät maan päältä. Ainoastaan Nooa sekä ne, jotka olivat hänen kanssansa arkissa, jäivät henkiin. Ja vedet vallitsivat maan päällä sata viisikymmentä päivää.

Silloin Jumala muisti Nooa ja kaikkia metsäeläimiä ja kaikkia karjaeläimiä, jotka olivat hänen kanssansa arkissa. Ja Jumala nosti tuulen puhaltamaan yli maan, niin että vesi laskeutui. Ja syvyyden lähteet ja taivaan akkunat sulkeutuivat, ja sade taivaasta taukosi. Ja vesi väistyi väistymistään maan päältä; sadan viidenkymmenen päivän kuluttua alkoi vesi vähentyä. Niin arkki pysähtyi seitsemäntenä kuukautena, kuukauden seitsemäntoista päivänä, Araratin vuorille. Ja vesi väheni vähenemistään aina kymmenenteen kuukauteen asti. Kymmenentenä kuukautena, kuukauden ensimmäisenä päivänä, tulivat vuorten huiput näkyviin. Neljänkymmenen päivän kuluttua Nooa avasi arkin ikkunan, jonka hän oli tehnyt, ja laskeutui lentoon, ja se lenteli edestakaisin, kunnes vesi maan päältä kuivui. Sitten hän laskeutui kyyhkysen nähdäkseen, oliko vesi vähentynyt maan pinnalta. Mutta kyyhkynen ei löytänyt paikkaa, missä lepuuttaa jalkaansa, vaan palasi hänen luoksensa arkkiin, sillä koko maa oli vielä veden peitossa; niin hän ojensi kätensä ja otti sen luoksensa arkkiin. Ja hän odotti vielä toiset seitsemän päivää ja laskeutui taas kyyhkysen arkista. Ja kyyhkynen tuli hänen luoksensa ehtoapuolella, ja katso, sen suussa oli tuore öljypuun lehti. Niin Nooa ymmärsi, että vesi oli vähentynyt maan päältä. Mutta hän odotti vielä toiset seitsemän päivää ja laskeutui kyyhkysen lentoon, eikä se enää palannut hänen luoksensa.

Ja Nooan kuudentenasadantena yhdentenä ikävuotena, vuoden ensimmäisenä kuukautena, kuukauden ensimmäisenä päivänä, oli vesi kuivunut maan päältä. Niin Nooa poisti katon arkista ja katseli; ja katso, maan pinta oli kuivunut. Ja toisena kuukautena, kuukauden kahdentenakymmenentenä seitsemäntenä päivänä, oli maa aivan kuiva. I Moos. 7. luku ja 8: 1-14

Valtava mullistus. Vedenpaisumus on suurin mullistus, mitä maan päällä on koskaan ollut. Kun tuomion hetki oli koittanut, Jumala antoi veden ryöpytä "syvyyden lähteistä", "taivaan ikkunat aukenivat", ja lisäksi satoi. Ennen vedenpaisumusta koko maapallon fysikaalinen rakenne saattoi olla huomattavassa määrin erilainen kuin nykyään. Eihän esimerkiksi sateenkaari näkynyt. Meidän ei tarvitse ihmetellä sitä, että vettä tuli myös maan sisästä. Silloin saattoi olla suunnattomia maanalaisia vesialtaita, joita ei enää tarvitse olla. Ei myöskään tarvitse ihmetellä sitä, että Mooses puhuu tässä "taivaan akkunoista". Mainitsehan hän, että Jumala luodessaan erotti "vedet, jotka olivat taivaan vahvuuden alla, vesistä, jotka olivat taivaanvahvuuden päällä", Jumalan sanan voimasta maailmassa oli säilynyt järjestys. Nyt hän sanallansa peitti vedellä koko maapallon korkeimpine vuorineen. Tällaisen mullistuksen on täytynyt jättää jälkensä maapallon pintaan. Kaikkialta korkeimpienkin vuorten huipuilta löytyykin merieläinten jätteitä. Epäuskoinen maailma ei halua tietää mitään koko maapalloa käsittävästä vedenpaisumuksesta, koska he eivät kuule Jumalan sanaa, Raamattua. Hyvin ummessa silmin varsin monet luonnontieteilijät (eivät toki kaikki) tutkivat Jumalan toista suurta kirjaa, joka ei kerro Jumalan pelastavasta rakkaudesta Kristuksessa, vaan hänen kaikkivallastaan ja kunniastaan Luojana. Tämä kirja on luonto. Mutta mikä voi paremmin selittää vuorten poimuttumista, kulumisilmiöitä, kivihiilikerrostumien, öljylähteiden ja fossiilien syntyä sekä jäätiköiden muodostumisia ja niitä moninaisia ilmiöitä, jotka ns. jääkausien katsotaan aiheuttaneen, kuin kaikkea mukaansa tempaava suunnaton hyökyaalto ja suunnattoman paineen aiheuttava koko maapallon peittänyt vesimassa?

Ankara tuomio. Ihminen ei voi olla otollinen Jumalalle muutoin kuin uskon kautta, joka turvaa Kristukseen ja omistaa hänen vanhurskautensa. Siitä meille puhuu tämäkin tuomiopäätös. Sillä Jumala tuhosi kaikki paitsi Nooan ja hänen perhekuntansa. Vesi hukutti esi-

vallan virkaa hoitaneet jumalattomat tyrannit, Jumalan asettaman avioliiton häpäisseet ja velvollisuutensa laiminlyöneet isät ja äidit, epäjumaliset ja harhaoppiset saarnaviranhaltijat, kunnialliset ja kunnianttomat kansalaiset, viisaat ja yksinkertaiset, viettelijät ja harhaan johdetut, vanhukset ja lapset, sanalla sanoen kaikki, jotka eivät uskoneet.

Suuri uskonkoetus. "Monen ahdistuksen kautta meidän pitää menemän sisälle Jumalan valtakuntaan", mutta kuka voi verrata ahdistuksiaan Nooan aivan ainutlaatuisiin kärsimyksiin! Hänellä oli pelastuksen sana maailmalle, mutta maailma ei siitä välittänyt. Sen sijaan hän varmasti sai paljon pilkkaa osakseen. Kaikki sellainen sydämen kovuus tuottaa surua Jumalan lapselle. Ja kun hän viimein perheineen oli mennyt arkkiin ja Jumala oli sulkenut oven, hänen täytyi olla hyvin murheellinen. Jäihän sinne veden varaan hänen moni sukulaisensa, moni, joka oli hänelle läheinen ystävä. Huokailleen hän teki omassatunnossaan tiliä niistä, joita hän oli varoittanut. Kohta tämän ankaran koettelemuksen ja sydämen tuskan lisäksi hän jää perheineen arkkiin aaltojen ajeltavaksi. Äärtä ei näy, rantaa ei ole. Siellä he ovat yksin Jumalan lupauksen varassa saamatta Jumalalta mitään merkkiä yli puoleen vuoteen. Ovathan he ihmisiä kuten me kaikki, joilla on epäilyksensä ja taistelunsa. Mutta näin Jumala kouluttaa heitä sitä lujemmin pitämään kiinni yksin lupauksen sanasta. Nooa tuntee mielessään olevansa Jumalan unohtama. Sen tähden Raamattu sanoo: "Silloin Jumala muisti Nooaa." Jumala lähetti tuulen, ja vesi alkoi laskea. Hieman yli vuoden kuluttua he saattoivat laskeutua kuivalle maalle. Jumala pysyy lupauksessaan ja pitää aina kirkkoansa yllä, vaikka heitä ei olisi kuin kahdeksan sielua, kuitenkin sellaisella tavalla, ettei sitä maailma voi nähdä eikä ymmärtää.

Vedenpaisumus vertauskuvana.

Vesi hukutti jumalattoman maailman ja pelasti Nooan ja hänen perhekuntansa, samoin vesi pelastaa kasteena, jossa me tulemme osallisiksi Kristuksen kuolemasta ja ylösnousemuksesta. (1 Piet. 3: 21; Room. 6: 3-5).

Jumalan sana hukutti silloisen maailman veteen. Tämä maailma on talletettu tulelle. "Sillä tietensä he eivät ole tietävinään, että taitvaat ja samoin maa, vedestä ja veden kautta rakennettu, olivat iki-

vanhastaan olemassa Jumalan sanan voimasta ja että niiden kautta silloinen maailma hukkui vedenpaisumukseen. Mutta nykyiset taivaat ja maa ovat samalla sanalla talletetut tulelle säästetyt jumalattomien ihmisten tuomion ja kadotuksen päivään." 2 Piet. 3: 5-7. Mutta uskoville maailmanloppu on oleva pelastuksen ja vapautuksen päivä. Vanha ja vajavainen katoaa, uusi ja täydellinen astuu sijaan.

Viimeisinä aikoina on odotettavissa samanlainen luopumus kuin Nooan aikana. "Kun Ihmisen Poika tulee, löytäneekö hän uskoa maan päältä?" Luuk. 18:8.

12. Ajanlaskua

Aadam	eli	930	vuotta, siis vv	1	-	930	luomisesta
Seet		912		130	-	1042	
Enos		905		235	-	1140	
Keenan		910		325	-	1235	
Mahalalel		895		460	-	1422	
Jered		962		460	-	1422	
Hanok		365		622	-	987	
Metusalah		969		687	-	1656	
Lemek		777		874	-	1651	
Nooa		950		1056	-	2006	

Vedenpaisumus tuli vuonna 1656. Luvut puhukoot puolestaan! Nooa oli kantaisista ainoa, joka ei elänyt samaan aikaan Aadamin kanssa. Vähää ennen vedenpaisumusta Jumala otti tykönsä Lemekin ja Metusalahin, joka oli elänyt n. 243 vuotta yhdessä ensimmäisen ihmisen, Aadamin, kanssa. Näiden kaikkien miesten elämäkokemus ja tieto on ollut valtava.

Silloin kun ihminen itsepintaisesti paaduttaa itsensä, eivät vastaanottamattomat tosiasiatkaan auta. Aadam saattoi kertoa jälkeläisilleen Paratiisista, lankeemuksestaan ja Jumalan ihmeellisestä armosta, hän saattoi osoittaa olevansa ensimmäinen ihminen, ja jos kuka niin Aadam saattoi todistaa, että Jumala on ja että häntä tulee palvella, mutta ne, jotka hylkäsivät evankeliumin, menettivät myös kyvyn tehdä asioista oikeita johtopäätöksiä.

II. NOOASTA AABRAHAMIIN

1. Vedenpaisumuksen jälkeen.

1 Moos. 8:13 - 9:7

Ja Nooan kuudentenasadantena yhdentenä ikävuotena, vuoden ensimmäisenä kuukautena, kuukauden ensimmäisenä päivänä, oli vesi kuivunut maan päältä. Niin Nooa poisti katon arkista ja katseli; ja katso, maan pinta oli kuivunut. Ja toisena kuukautena, kuukauden kahdentenakymmenentenä seitsemäntenä päivänä, oli maa aivan kuiva. Ja Jumala puhui Nooalle sanoen: "Lähde arkista, sinä ja vaimosi, poikasi ja miniäsi sinun kanssasi. Ja kaikki eläimet, jotka ovat luonasi, kaikki liha, linnut ja karjaeläimet ja kaikki matelijat, jotka maan päällä matelevat, vie ne ulos kanssasi. Niitä vilisköön maassa, ja ne olkoot hedelmälliset ja lisääntykööt maan päällä." Ja Nooa ja hänen poikansa, vaimonsa ja miniänsä hänen kanssaan lähtivät ulos, niin myös kaikki metsäeläimet, kaikki matelijat ja kaikki linnut, kaikki, mikä liikkuu maan päällä, lähtivät arkista suvuittain.

Ja Nooa rakensi alttarin Herralle ja otti kaikkia puhtaita karjaeläimiä ja kaikkia puhtaita lintuja ja uhrasi polttouhreja alttarilla. Ja Herra tunsu suloisen tuoksun ja sanoi sydämessänsä: "En minä koskaan enää kiroa maata ihmisen tähden; sillä ihmisen sydämen aivoitukset ovat pahat nuoruudesta saakka. Enkä minä koskaan enää tuhoa kaikkea, mikä elää, niinkuin nyt olen tehnyt. Niin kauan kuin maa pysyy, ei lakkaa kylväminen eikä leikkaaminen, ei vilu eikä helle, ei kesä eikä talvi, ei päivä eikä yö."

Ja Jumala siunasi Nooan ja hänen poikansa ja sanoi heille: "Olkaa hedelmälliset ja lisääntykää ja täyttäkää maa. Ja peljätkööt ja vaviskoot teitä kaikki eläimet maan päällä ja kaikki taivaan linnut ja kaikki, jotka maassa matelevat, ja kaikki meren kalat; ne olkoot teidän valtaanne annetut. Kaikki, mikä liikkuu ja elää, olkoon teille ravinnoksi; niinkuin minä olen antanut teille viheriäiset kasvit, niin minä annan teille myös tämän kaiken. Älkää vain syökö lihaa, jossa sen sielu, sen veri, vielä on. Mutta teidän oman verenne minä kosten; jokaiselle eläimelle minä sen kosten, ja myöskin ihmisille minä kosten ihmisen sielun, toiselle toisen sielun. Joka ihmisen veren vuodattaa, hänen verensä on ihminen vuodattava, sillä Jumala on tehnyt ihmisen kuvaksensa. Ja te olkaa hedelmälliset ja lisääntykää, enentykää maassa ja lisääntykää siinä." 1 Moos. 8:13 - 9:7

Kun Nooa oli ollut vuoden ja kymmenen päivää arkissa, hän sai käskyn Jumalalta lähteä arkista. Jumala oli käsenyt Nooan mennä arkkiin. Nyt Nooa osoittaa kuuliaisuuttaan odottamalla Jumalan käskyä ja sitten tottelemalla sitä. Tämä on hyvä esimerkki meille, miten tulee tehdä Jumalan Sanan mukaan eikä omien ajatustensa mukaan. Varmasti Nooa oli kärsimätön päästäkseen arkista, mutta hän tiesi tarvitsevansa siihen ensin Jumalan käskyn. Luther sanookin "Tästä yleisestä säännöstä ja opista täytyy pitää kiinni, että kaikki, mikä ei ole uskosta, on syntiä, Room. 14:23. Mutta usko ei anna erottaa itseään Sanasta. Sen tähden on kaikki syntiä, mikä tapahtuu ilman Jumalan sanaa." (St.L. I, 567, § 33).

Poistuttuaan arkista Nooa uhrasi kiitosuhrin Jumalalle. Uhri oli Jumalalle otollinen eli kuten Mooses kirjoittaa: "Herra tunsu suloisuuden tuoksun." Muuallakin Mooses sanoo Jumalalle otollista uhria "suloiseksi tuoksuksi" (Esim. 4 Moos. luvut 28 ja 29). Uuden testamentin aikana ei enää käskyä uhreista alttareineen ja eläimineen. Uuden liiton kristityille on rukous uhraamista, ja se on otollista, kun se tapahtuu "Hengessä ja totuudessa" (Joh. 4:23). "Uhratkaamme siis hänen kauttansa joka aika kiitosuhria, se on: "niiden huulten hedelmää, jotka hänen nimeänsä ylistävät." (Hebr. 13:15). Usko Kristukseen eli hänen tuntemisensa pyhittää kaiken, ja niin se hedelmineen on "suloinen tuoksu" Jumalalle. "Mutta kiitos olkoon Jumalan, joka aina kuljettaa meitä voittosaatossa Kristuksessa ja meidän kauttamme joka paikassa tuo ilmi hänen tuntemisensa tuoksun! Sillä me olemme Kristuksen tuoksu Jumalalle sekä pelastuvien että kadotukseen joutuvien joukossa." (2 Kor. 2:14-15).

Katuuko Jumala?

Kun Nooa uhrasi, Jumala sanoi sydämessänsä: "En minä koskaan enää kiroa maata ihmisen tähden; sillä ihmisen sydämen aivoitukset ovat pahat nuoruudesta saakka. Enkä minä koskaan enää tuhoa kaikkea, mikä elää, niin kuin nyt olen tehnyt." Katuuko Jumala, että hän hävitti ihmiset vedenpaisumuksella? Ei, sillä Jumalan tahto ei muutu. Raamattu sanoo: "Hän ei ole ihminen, että hän katuisi." (1 Sam. 15:29.)

Luther kirjoittaa tämän johdosta: "Mutta tätä ei pidä ymmärtää niin, että Jumalassa voisi tapahtua muutos hänen tahdossaan tai neuvossaan. Vaan se kuuluu meidän lohdutukseksemme. Sillä sen täh-

den hän syyttää ja rankaisee itseään, että hän rohkaisisi ja lohduttaisi jälleen pientä laumaa, että se voisi varmasti päätellä, että Jumala haluaa tämän jälkeen olla armollinen." (St.L. I, 573, § 52).

Nooa oli perheineen nähnyt Jumalan hirvittävän vihan ja koston. Jäljet olivat siitä kaikkialla muistuttamassa. Samalla hekin omassatunnossaan tunsivat itsensä syyllisiksi Jumalan edessä. Heillä oli runsaasti kokemusta siitä, että "ihmisen sydämen aivoitukset ovat pahat nuoruudesta saakka". Miten he sitten voisivat löytää armon Jumalan silmissä; olihan heilläkin heidän oma syntinen lihansa? Ehkä Jumala hävittäisi heidätkin. Ehkä heidän lapsensa eivät pysisikään enää uskossa. Entä jos Jumala hukuttaisi jälleen kaikki? Siihen raukenisi samalla toivo Messiaasta. Jumala tuntee heidän häntänsä. Siksi Jumala sanoo: "En minä enää koskaan kiroa maata ihmisen tähden, sillä ihmisen sydämen aivoitukset Ovat pahat nuoruudesta saakka." Jumala tuntee perisyntien vallan ihmisessä, mutta hän on armollinen ja antaa lupauksen, ettei hän ole toista kertaa hävittävä koko maapalloa, "niin kauan kuin maa pysyy".

Tämä Jumalan lupaus on vieläkin voimassa. Elämää maapallolta ei tuhota täysin atomivoiminkaan. Vasta viimeisenä päivänä hävitetään tämä vanha maailma.

Tämä on ihana raamatunkohta erityisesti sen tähden, että siinä tulevat esille monet kristilliset opit selvästi.

Tässä lauseessa on oppi perisyntistä: "Sillä ihmisen sydämen aivoitukset ovat pahat nuoruudesta saakka." Luther sanoo tästä: "Tämä on selvä ja kirkas teksti perisyntistä. Ja jotka pitävät sitä halpana, erehtyvät totisesti kuin sokeat ihmiset kirkaalla päivänpaisteella eivätkä näe, mitä he päivittäin tekevät ja itse itsessään kokevat. Sillä katso nuoria, miten erikoisella tavalla synti tulee esiin heti varhaisimmassa iässä. Mikä määrä vitsoja tarvitaankaan, ennen kuin meidät voidaan saattaa järjestykseen ja pitää kurissa." (St.L I, 574, § 56.)Tämä teksti on erityisen voimallinen todistus perisyntistä sen tähden, että Jumala sanoi tämän Nooalle ja hänen perheellensä, siis pyhille.

Maailmanloppu on ennustettu tapahtuvaksi näissä sanoissa: "Niin kauan kuin maa pysyy."

Luomisjärjestykset pysyvät voimassa vedenpaisumuksen jälkeenkin. Ihminen saa käskyn tehdä työtä ja vallita maan päällä. Tämän käskyn mukaan on kaikki kunniallinen työ itsestään hyvää ja

Jumalan säätämää. Edelleen tulee ihmisen lisääntyä ja täyttää maa. On huomattava, että tätä käskyä Jumala ei ole muuttanut. Se on voimassa viimeiseen päivään asti ja sen tulee tapahtua siinä järjestyksessä, minkä Jumala on säätänyt, nimittäin avioliitossa. Jumalan asiana on ratkaista, milloin maa on täynnä, ei ihmisen.

Jumala antaa *esivallalle miekan*: ”joka ihmisen veren vuodattaa, hänen verensä on ihminen vuodattava, sillä Jumala on tehnyt ihmisen kuvaksensa.” Tämäkin järjestys on voimassa. Uusi Testamenttikin vahvistaa miekan esivallalle kuuluvaksi: Esivalta ”ei turhaan miekkaa kannan” koska se on Jumalan palvelija, kostaja sen rankaisemiseksi, joka pahaa tekee.” (Room. 13:4), Kun esivallan virkaa hoitavat ihmiset panevat toimeen ankarintakin rangaistusta, kuolemanrangaistusta, tekevät he sen Jumalan käskystä.

Nähtävästi ennen vedenpaisumusta ihmiselle oli annettu syötäväksi vain kasvisravintoa. Nyt Jumala antaa luvan syödä myös lihaa: ”Kaikki, mikä liikkuu ja elää, olkoon teille ravinnoksi. Niin kuin minä olen antanut teille viheriäiset kasvit, niin minä annan teille myös tämän kaiken.”

Mutta sitten siinä on myös lisäys: ”Älkää vain syökö lihaa, jossa sen sielu, sen veri, vielä on.” Luther sanoo, että hänen on vaikeata käsittää alkukielistä tekstiä tässä kohdassa, mutta ettei Raamattu tässä puhu muuta kuin muuallakaan. Yksinkertaisinta hänestä on käsittää näiden sanojen merkitsevän sitä, että ihminen ei saanut syödä eläintä elävänä, kuten eläimet tekevät, vaan että hänen tuli se ensiksi teurastaa.

2. Jumala tekee liiton Nooan kanssa.

1 Moos. 9:8-17

Ja Jumala puhui Nooalle ja hänen pojillensa, jotka olivat hänen kanssansa, sanoen: "Katso, minä teen liiton teidän ja teidän jälkeläistenne kanssa ja kaikkien elävien olentojen kanssa, jotka luonanne ovat, lintujen, karjaeläinten ja kaikkien metsäeläinten kanssa, jotka luonanne ovat, kaikkien kanssa, jotka arkista lähtivät, kaikkien maan eläinten kanssa. Minä teen liiton teidän kanssanne: ei koskaan enää pidä kaikkea lihaa hukutettaman vedenpaisumuksella, eikä vedenpaisumus koskaan enää maata turmele." Ja Jumala sanoi: "Tämä on sen liiton merkki, jonka minä ikuisiksi ajoiksi teen itseni ja teidän ja kaikkien elävien olentojen välillä, jotka teidän luonanne ovat: minä panen kaareni pilviin, ja se on oleva liiton merkinä minun ja maan välillä. Ja kun minä kokoan pilviä maan päälle ja kaari näkyy pilvissä, muistan minä liittoni, joka on minun ja teidän ja kaikkien elävien olentojen, kaiken lihan välillä, eikä vesi enää paisu tulvaksi hävittämään kaikkea lihaa. Niin kaari on oleva pilvissä, ja minä katseen sitä muistaakseni iankaikkista liittoa Jumalan ja kaikkien elävien olentojen, kaiken lihan välillä, joka maan päällä on." Ja Jumala sanoi Nooalle: "Tämä on sen liiton merkki, jonka minä olen tehnyt itseni ja kaiken lihan välillä, joka maan päällä on".

1 Moos. 9:8-17

Kun Jumala oli hävittänyt maapallon vedenpaisumuksella ja pe-lastanut Nooan perheineen sekä arkissa olleet eläimet, Jumala teki liiton. Tämä liitto koski sekä ihmisiä että eläimiä, ja se oli tähän maailmaan kuuluva ajallisen elämän asia. Sateenkaari on yhäkin Jumalan Sanan mukaan pilvissä liiton merkinä. Sanansa mukaan Jumala ei ole hävittävä kaikkea elämää maapallolta vedenpaisumuksella. Jumala voi kylläkin rangaista jotakin paikkakuntaa vesitulvalla, mutta ei koko maapalloa.

Kun Jumala tekee liiton, se on erilainen kuin ihmisten tekemä liitto. Kun ihmisten kesken tehdään liitto, eri osapuolet sopivat liittokumppanuudesta ja liiton ehdoista. Kun Jumala tekee liiton ihmisten kanssa, hän ei kysy meidän mielipidettämme. Kun Jumala teki liiton Nooan kanssa, hän ei kysynyt Nooan mielipidettä asiasta, vaan hän lupautui ja sitoutui olemaan hävittämättä maata vesitulvalla.

Siinailla tekemässään lakiliitossa Jumala asetti liiton ehdot. Ihmisen oli pidettävä Jumalan antamat käskyt ja säädökset. Jos hän ei

niitä pitänyt, hän oli kuoleman ja kirouksen alainen. Se liitto sisälsi elämän lupauksen vain siinä tapauksessa, että ihminen pitäisi käskyt. "Noudattakaa minun käskyjäni ja säädöksiäni, sillä se ihminen, joka ne pitää, on niistä elävä." (3 Moos. 18:5). "Kirottu olkoon se, joka ei pidä tämän lain sanoja eikä täytä niitä. Ja kaikki kansa sanokoon: 'Aamen!'" (5 Moos. 27:26) Näihin ankariin ehtoihin oli kansan tyydyttävä ja vahvistettava se "aamenella".

Kun Jumala teki liiton Aabrahamin kanssa hän lupasi siunata kaikkia kansoja Aabrahamin "siemenessä" eli Kristuksessa. Tässä liitossa on meidän turvamme.

Liitto, jonka Jumala teki Nooan kanssa, on myös tehty meidänkin kanssamme. Mutta kuoleman tuolle puolen se ei ulotu.

Siinain liitto kiroaa meidät, koska emme ole Jumalan käskyjä täyttäneet. Mutta Aabrahamille annettu lupaus siunaa uskovia yli kuolemankin rajan.

Kun Jumala liittoa tehdessään ei ole kysynyt ihmisten mielipidettä, ei ihminen voi sitä sanoa irti. Se pysyy voimassa sellaisena, kuin Jumala on sen säättänyt. Nooalle annettu lupaus pysyy voimassa riippumatta siitä, mitä me teemme. Aabrahamille annetun lupauksen mukaan "jokainen, joka uskoo, pelastuu". Siinain liiton mukaan taas "jokainen, joka ei usko, tuomitaan kadotukseen", sillä usko Kristukseen on ainoa, mikä pelastaa kirouksesta, sillä Kristus "tuli kiroukseksi meidän edestämme" (Gal. 3:13).

Nooan liiton merkinä on sateenkaari. Luonnontieteilijät selittävät sateenkaaren syntymisen. Raamattu taas sanoo meille, minkä tähden se on olemassa.

Luther selittää kauniilla kuvalla sateenkaaren värejä. Ylhäällä on tulenväri, koska tämä maailma hävitetään tulella. Alhaalla on vedenväri, millä tämä maailma on kerran hävitetty ja millä sitä ei enää hävitetä. Tällaiset kuvaannolliset selitykset ovat hyvin mielenkiintoisia, sillä ne antavat ajatuksillemme runsaasti askaroimista. Mutta ne voivat olla myös vaarallisia, sillä ne voivat viedä meidät pois selvistä Raamatun sanoista. Luther hyväksyy sellaiset selitykset vain, jos ne ovat uskon mukaisia, toisin sanoen, jos annettu selitys on selvin sanoin muualla Raamatussa ilmaistu. Niinpä meille ei ole missään Raamatussa sanottu, että sateenkaaren sinertävä väri viittaa vedenpaisumukseen ja punertava maailmanloppuun ja iankaikkiseen kadotukseen, mutta Raamattu puhuu meille vedenpaisumuksesta ja

maan tulella hävittämisestä ja ikuisesta tulesta. Näin ollen mainittu selitys on uskon mukainen.

Allegoriselle (vertauskuvaliselle) selitykselle ei koskaan saa rakentaa oppia, kuten monet lahkot tekevät, vaan sellainen selitys täytyy - ollakseen oikeutettu - rakentaa selvälle raamatunkohdalle eli opille.

Onhan selvää, että se, joka seuraa omia ajatuksiansa, joutuu harhaan. Vain se, joka pysyy Jumalan Sanassa, tulee tuntemaan totuuden.

Kun Mooses kirjoittaa Jumalan liitosta Nooan kanssa, hän puhuu siitä varsin paljon. Luther sanoo siitä että "Pyhä Henki ei tee turhaan paljon sanoja" (St.L. 1, 602, 47). Ja jatkaa: "Että sama asia kerrataan niin usein, on erityinen merkki rakkaudesta ihmistä kohtaan, jota Hän halusi niin mielellään puhutella, ettei hän enää pelkäisi sellaista rangaistusta, vaan varustaisi hänet siunauksella ja kaikenlaisella hyvydellä. Ja sellaista lohdutusta on Nooa omaisineen kovin tarvinnut. Sillä ihminen, jota Jumala on nöyryyttänyt, ei voi unohtaa kärsimystään ja tuskaansa. Sillä rangaistus pysyy mielessä paljon lujemmin kuin hyvä teko." (St.L. I, 604, 51, 52).

3. Nooan lankeemus

1 Moos. 9:18 – 27

Ja Nooan pojat, jotka lähtivät arkista, olivat Seem, Haam ja Jaafet. Ja Haam oli Kanaanin isä. Nämä kolme ovat Nooan pojat, ja heistä kaikki maan asukkaat polveutuvat.

Ja Nooa oli peltomies ja ensimmäinen, joka istutti viinitarhan. Mutta kun hän joi viiniä, niin hän juopui ja makasi alasti majassansa. Ja Haam, Kanaanin isä, näki isänsä hävyn ja kertoi siitä molemmille veljillensä ulkona. Niin Seem ja Jaafet ottivat vaipan ja panivat molemmat sen hartioilleen ja menivät selin sisään ja peittivät isänsä hävyn; ja heidän kasvonsa olivat käännetty toisaalle, niin etteivät he nähneet isänsä häpyä. Kun Nooa heräsi päihtymyksestensä ja sai tietää, mitä hänen nuorin poikansa oli hänelle tehnyt, niin hän sanoi: "Kirottu olkoon Kanaan, olkoon hän veljiensä orjain orja". Vielä hän sanoi: "Kiitetty olkoon Herra, Seemin Jumala, ja olkoon Kanaan heidän orjansa. Jumala laajentakoon Jaafetin, ja asukoon hän Seemin majoissa, ja Kanaan olkoon heidän orjansa."

1 Moos. 9:18 – 27

Nooan lankeemus on hyvin opettava kertomus. Siinä Pyhä Henki kertoo avoimesti suuren "vanhurskauden saarnaajan" lankeemuksesta. Nooa oli maanviljelijä. Hän rakensi ensimmäisenä viinitarhan. Mutta hän käytti väärin sen tuotteita. Pyhä Henki sanoo: "Mutta kun hän joi viiniä, niin hän juopui ja makasi alasti majassaan." (j. 21). Minkä tähden Pyhä Henki kertoo tästä lankeemuksesta? Varmasti sen tähden, että huomaisimme, miten heikko ihminen on, kun paljon kokenut Nooakin lankesi tuollaiseen syntiin. Suurimmatkaan pyhät eivät voi kerskata siveellisestä ryhdistänsä Jumalan edessä. Lankeemuksista voi varjeltua yksin Jumalan voimasta. Sen tähden Nooan lankeemus kehottaa nöyryyteen, ahkeraan valvomiseen ja rukoukseen sekä armonvälineiden käyttämiseen. Mutta tämä kertomus on osoituksena myös Jumalan mittaamattomasta armosta. Kun Nooa heräsi unestansa ja oli saanut tietää, mitä oli tapahtunut, hän ennusti tulevia asioita. Nooa oli siis katunut syntiänsä ja uskonut sen anteeksi annetuksi, sillä ei Pyhä Henki olisi muuten hänen kauttaan puhunut. Samoin kuin Jumala silloin antoi anteeksi Nooan raskaan julkisen synnin, niin hän nytkin antaa meille kaikki syntimme anteeksi.

Tekstimme on kaikkia armottomia ihmisiä vastaan, jotka eivät muista, että heissäkin asuu perisynti, ja jotka eivät tahdo unohtaa toisten lankeemuksia, vaikka nämä olisivatkin katuneet. Tällaisessa tapauksessa Sana sanoo: "Älkää tuomitko ettei teitä tuomittaisi" ja "joka luule seisovansa, katsokoon, ettei lankea." Tämä teksti on myös kaikkia niitä vastaan, jotka luulevat, että ihminen voi täällä ajassa päästä synnittömyyden tilaan. Kun niin koeteltu Jumalan mies kuin Nooa ei päässyt irti perisyntistään, vaan se vei hänet tekosyntiin kuinka sitten tämän pinnallisen, kurittoman ja heikentyneen sukupolven jäsen!

Jotkut ovat yrittäneet lieventää Nooan syntiä väittämällä, ettei Nooa tuntenut viinin juovuttavaa vaikutusta. Tämä ei ole uskottavaa. Nooa oli peltomies ja oman alansa suuri taitaja. Hänhän joutui aloittamaan kulttuurin maan päällä aivan alusta. Uranuurtajan ja keksijän nerous on arvostettava korkeammalle kuin kehittelijän. Varmasti Nooa oli valmistanut viiniä jo ennen kuin hän perusti viinitarhan ja hän tunsi sen vaikutuksen.

Nooan poika Haam näki isänsä lankeemuksen ja tuli kertomaan siitä molemmille velillensä. Haam paljasti jumalattoman mielensä,

kun hän ryhtyi levittämään tietoa isänsä lankeemuksesta. Haamin olisi tullut selvittää asia ensin kahden kesken isänsä kanssa ja toimia kaikessa kunnioittavasti isäänsä kohtaan. Nooahan oli perheen, yhteiskunnan ja kirkon pää. Tässä on tärkeä opetus nykyajallekin: Kunnioitusta on osoitettava neljännen käskyn mukaan vanhemmille, seurakunnan kaitsijoille ja esivallalle heidän virkansa tähden silloinkin, kun Jumalan Sana tuomitsee näiden teot. Lankeemukset on tietenkin käsiteltävä, mutta rakkauden ja rukouksen hengessä ja oikeassa järjestyksessä.

Seem ja Jaafet käyttäytyivät toisin kuin heidän veljensä Haam. He ovat oikean kunnioituksen, häveliäisyyden ja rakkauden esikuvia. Heidän toimintansa osoittaa aivan sananmukaisesti, miten "rakkaus peittää syntien paljouden". Mooses kirjoittaa: "Niin Seem ja Jaafet toivat vaipan ja panivat molemmat sen hartioilleen ja menivät selin sisään ja peittivät isänsä hävyn; ja heidän kasvonsa olivat käännetty toisaalle, niin etteivät he nähneet isänsä häpyä." (j. 23).

Nooa oli varmasti ollut hyvä kasvattaja. Kuitenkaan kaikki hänen lapsensa eivät uskoneet. Jos joku paaduttaa sydämensä Kristukselta, ei paraskaan kasvatus auta.

Tekstimme kertoo, että Nooa kirosi Kanaanin, Haamin pojan. Miksi Nooa ei kironnut Haamia, vaan hänen poikansa? Kanaanin kiroaminen mainitaan kolmasti. Sillä täytyy olla paljon merkitystä. Varmastikin Nooa kirosi Kanaanin sen tähden, että Kanaan oli myös näkemässä Nooan lankeemuksen ja oli samanmielinen kuin Haam. Jos ei vielä julkeampikin. Samalla kun Nooa kirosi Haamin sijasta Kanaanin, ei kirous, "olkoon hän veljiensä orja", tullut koskemaan kaikkia Haamin jälkeläisiä. Tämän rangaistuksen tähden kanaanilaiset olivat kerran velvollisia luovuttamaan maansa Israelin kansalle, kun se tuli Egyptistä Kanaanin maahan.

Nooa siunasi Seemin ja Jaafetin. Hän sanoi: "Kiitetty olkoon Herra, Seemin Jumala ... Jumala laajentakoon Jaafetin, ja asukoon hän Seemin majoissa." Tämä ennustus koskee hengellisiä asioita. Seemin jälkeläisistä oli syntyvä Vapahtaja. Jaafetin asuminen Seemin majoissa on hengellistä asumista. Kun meistä uskon kautta on tullut Jumalan lapsia, olemme ryhtyneet asumaan "Seemin majoissa", olemme Kristuksen valtakunnan kansalaisia. Siinä uskon valtakunnassa on myös kanaanilaisia, ei kuitenkaan niitä, jotka pysyvät Kanaanin paatumuksessa, vaan niitä, jotka ovat Jeesuksen esi-

äidin, portto Raahabin, kaltaisia. Ja toisaalta, "Seemin majoista" on suljettu pois moni seemiläinen ja jaafetilainen epäuskonsa tähden.

4. Vedenpaisumuksesta pelastuneet

1 Moos. 9:28-29, 10 luku ja 11:10-27

Ja Nooa eli vedenpaisumuksen jälkeen kolmesataa viisikymmentä vuotta. Niin Nooan koko ikä oli yhdeksänsataa viisikymmentä vuotta; sitten hän kuoli.

Tämä on kertomus Nooan poikien, Seemin, Haamin ja Jaafetin, suvusta.

Heille syntyi poikia vedenpaisumuksen jälkeen. Jaafetin pojat olivat Goomer, Maagog, Maadai, Jaavan, Tuubal, Mesek ja Tiiras. Ja Goomerin pojat olivat Askenas, Riifat ja Toogarma. Ja Jaavanin pojat olivat Elisa, Tarsis, kittiläiset ja doodanilaiset; heistä haarautuivat pakanoiden saarten asukkaat maittensa, eri kieltensä, heimojensa ja kansakuntiansa mukaan.

Ja Haamin pojat olivat Kuus, Misrain, Puut ja Kanaan. Ja Kuusin pojat olivat Seba, Havila, Sabta, Raema ja Sabteka. Ja Raeman pojat olivat Saba ja Dedan. Ja Kuusille syntyi Nimrod. Hän oli ensimmäinen valtiastamaan päällä. Hän oli mahtava metsämies Herran edessä. Siitä on sananparsia: "Mahtava metsämies Herran edessä niinkuin Nimrod". Ja hänen valtakuntansa alkuna olivat Baabel, Ereki, Akkad ja Kalne Sinearin maassa. Siitä maasta hän lähti Assuriin ja rakensi Niiniven, Rehobot-Iirin ja Kelahin, sekä Resenin Niiniven ja Kelahin välille; se on tuo suuri kaupunki. Ja Misrainille syntyivät luudilaiset, anamilaiset, lehabilaiset, naftuhilaiset, patrokselaiset, kasluhilaiset, joista filistealaiset ovat lähteneet, sekä kaftorilaiset. Ja Kanaanille syntyivät Siidon, hänen esikoisensa, ja Heet, sekä jebusilaiset, amorilaiset, girgasilaiset, hivviläiset, arkilaiset, siiniläiset, arvadilaiset, semarilaiset ja hamatilaiset. Sittenminn hajaantuivat kanaanilaisten heimot. Ja kanaanilaisten alue ulottui Siidonista Gerariin päin aina Gassaan asti sekä Sodomaan, Gomorraan, Admaan ja Seboimiin päin aina Lesaan asti. Nämä olivat Haamin pojat heimojensa, kieltensä, maittensa ja kansakuntiansa mukaan.

Myöskin Seemille, Jaafetin vanhimmalle veljelle, josta tuli kaikkien Eeberin poikien kantaisä, syntyi poikia. Seemin pojat olivat Eelam, Assur, Arpaksad, Luud ja Aram. Ja Aramin pojat olivat Uus, Huul, Geter ja Mas. Arpaksadille syntyi Selah, ja Selahille syntyi Eeber. Ja Eeberille syntyi kaksi poikaa: toisen nimi oli Peleg, sillä hänen aikansa jakaantuivat maan asukkaat, ja hänen veljensä nimi oli Joktan. Ja Joktanille syntyi Almodad, Selef, Hasarmavet, Jerah, Ha-

doram, Uusal, Dikla, Oobal, Abimael, Saba, Oofir, Havila ja Joobab. Kaikki nämä olivat Joktanin poikia. Ja heidän asumasijansa ulottuivat Meesasta aina Sefariin, Itävuorelle asti. Nämä olivat Seemin pojat heimojensa, kieltensä, maittensa ja kansakuntiansa mukaan.

Nämä olivat Nooan poikien heimot sukukuntiansa ja kansakuntiansa mukaan; ja niistä haarautuivat kansat maan päälle vedenpaisumuksen jälkeen.

Tämä on kertomus Seemin suvusta. Kun Seem oli sadan vuoden vanha, syntyi hänelle Arpaksad kaksi vuotta vedenpaisumuksen jälkeen.

Ja Seem eli Arpaksadin syntymän jälkeen viisisataa vuotta, ja hänelle syntyi poikia ja tyttäriä. Kun Arpaksad oli kolmenkymmenen viiden vuoden vanha, syntyi hänelle Selah. Ja Arpaksad eli Selahin syntymän jälkeen neljäsataa kolme vuotta, ja hänelle syntyi poikia ja tyttäriä. Kun Selah oli kolmenkymmenen vuoden vanha, syntyi hänelle Eeber. Ja Selah eli Eeberin syntymän jälkeen neljäsataa kolme vuotta, ja hänelle syntyi poikia ja tyttäriä. Kun Eeber oli kolmenkymmenen neljän vuoden vanha, syntyi hänelle Peleg. Ja Eeber eli Pelegin syntymän jälkeen neljäsataa kolmekymmentä vuotta, ja hänelle syntyi poikia ja tyttäriä. Kun Peleg oli kolmenkymmenen vuoden vanha, syntyi hänelle Regu. Ja Peleg eli Regun syntymän jälkeen kaksisataa yhdeksän vuotta, ja hänelle syntyi poikia ja tyttäriä. Kun Regu oli kolmenkymmenen kahden vuoden vanha, syntyi hänelle Serug. Ja Regu eli Serugin syntymän jälkeen kaksisataa seitsemän vuotta, ja hänelle syntyi poikia ja tyttäriä. Kun Serug oli kolmenkymmenen vuoden vanha, syntyi hänelle Naahor. Ja Serug eli Naahorin syntymän jälkeen kaksisataa vuotta, ja hänelle syntyi poikia ja tyttäriä. Kun Naahor oli kahdenkymmenen yhdeksän vuoden vanha, syntyi hänelle Terah. Ja Naahor eli Terahin syntymän jälkeen sata yhdeksäntoista vuotta, ja hänelle syntyi poikia ja tyttäriä. Kun Terah oli seitsemänkymmenen vuoden vanha, syntyivät hänelle Abram, Naahor ja Haaran.

Ja tämä on kertomus Terahin suvusta. Terahille syntyivät Abram, Naahor ja Haaran. Ja Haaranille syntyi Loot.

1 Moos. 9:28-29, 10 luku ja 11:10-27

Vedenpaisumuksesta pelastui kaikkiaan kahdeksan ihmistä. Heistä maapallo on saanut väestönsä. Nooan pojista, Jaafetista, Haamista ja Seemistä polveutuvat kaikki kansat. Haam on suomeksi

musta, ja hänestä polveutuvat mustaihoiset. Kuitenkin jo hänenkin jälkeläisissään saattoi olla varsin erinäköisiä hänen ja hänen vaimonsa erilaisista perintötekijöistä johtuen. Ei ole vaikeuksia ymmärtää, että Nooan pojista ja heidän vaimoistaan on voinut syntyä tämä kirjava kansojen maailma, koska perintötekijöiden muodostamat mahdollisuudet ovat lukemattomat.

Kun tarkastelemme noita kansojen luetteloita, ei meillä ole enää täyttä varmuutta, mitä nykyisiä kansoja ne ovat vastanneet. Joku saattaakin kysyä, mitä merkitystä sitten on näillä luetteloilla. Ne eivät ole merkityksettömiä, niin kuin ei mikään kohta Raamatussa ole merkityksetön. Nämäkin kohdat osoittavat, että "Jumala on tehnyt koko ihmissuvun yhdestä ainoasta asumaan kaikkea maanpiiriä ja on säätänyt heille määrätty ajat ja heidän asumisensa rajat" (Apt. 17:26). Jumalan kaitselmuksen kohteena ovat kaikki kansat.

Mutta samalla kun Raamattu esittää, miten kaikki kansakunnat ovat syntyneet, se aivan erityisesti seuraa yhden kansan vaiheita, nimittäin sen kansan, josta oli syntyvä Vapahtaja. Vieläpä meille kerrotaan sen kantaisien ikä ja kuolemakin, ja siten osoitetaan, että "yhden ihmisen lankeemuksen tähden kuolema on hallinnut yhden kautta." (Room. 6:17). Samalla kun seurataan sen kansan vaiheita, josta lupauksen Siemen oli syntyvä, kohotetaan synnin seurausten keskellä toivon lippua. "Niinpä, siis, samoin kuin yhden ihmisen lankeemus on koitunut kaikille ihmisille kadotukseksi, niin myös yhden ihmisen vanhurskauden teko koituu kaikille ihmisille elämän vanhurskauttamiseksi." (Room. 5:18). Jeesus on sovittanut synnin ja pelastanut meidät kadotuksesta. Riippumatta siitä, mihin kansakuntaan hän kuuluu, jokainen pelastuu, joka Jeesukseen uskoo.

Erilaiset kansat, niiden rajat ja asuma-alueet kuuluvat tähän maailmaan. Niin kauan kuin tämä maailma on pystyssä, on kansakuntien kesken oleva sotia, kilpailua ja heikomman sortamista, koska syntiä ei voida poistaa. Maailman ykseyttä ja keskinäistä veljeyttä ei voida saavuttaa. Mutta ne, jotka ovat uskon kautta Jumalan lapsia, ovat "yhtä Kristuksessa Jeesuksessa". Se ykseys on tuleva ilmi sinä päivänä, jolloin kaikki kansat kootaan Jumalan Karitsan eteen.

5. Baabelin torni

1. Moos. 11: 1-9

Ja kaikessa maassa oli yksi kieli ja yksi puheenparsa. Kun he lähtivät liikkeelle itään päin, löysivät he lakeuden Sinearin maassa ja asettuivat sinne. Ja he sanoivat toisillensa: "Tulkaa, tehkäämme tiiliä ja polttakaamme ne koviksi". Ja tiiltä he käyttivät kivenä, ja maapiikka he käyttivät laastina. Ja he sanoivat: "Tulkaa, rakentakaamme itsellemme kaupunki ja torni, jonka huippu ulottuu taivaaseen, ja tehkäämme itsellemme nimi, ettemme hajaantuisi yli kaiken maan". Niin Herra astui alas katsomaan kaupunkia ja tornia, jonka ihmislapsot olivat rakentaneet. Ja Herra sanoi: "Katso, he ovat yksi kansa, ja heillä kaikilla on yksi kieli, ja tämä on heidän ensimmäinen yrityksensä. Ja nyt ei heille ole mahdotonta mikään, mitä aikovatkin tehdä. Tulkaa, astukaamme alas ja sekoitakaamme siellä heidän kielensä, niin ettei toinen ymmärrä toisen kieltä." Ja niin Herra hajotti heidät sieltä yli kaiken maan, niin että he lakkasivat kaupunkia rakentamasta. Siitä tuli sen nimeksi Baabel, koska Herra siellä sekoitti kaiken maan kielen; ja sieltä Herra hajotti heidät yli kaiken maan.

1. Moos. 11: 1-9

Vedenpaisumuksen jälkeen vallitsi jonkin aikaa jumalanpelko ihmisten keskuudessa. Mutta pian unohtui Jumalan viha, joka oli kohdannut syntiä ihannoivaa jumalatonta maailmaa. Unohtui myös se erityinen armo, jota Jumala oli osoittanut Nooan perhekunnalle pelastamalla sen tuhotulvasta. Oli kuitenkin niitäkin, jotka pysyivät uskollisina, kuten Nooa ja Seem ja varmaan useat heidän jälkeläisistään. Haam ja Kanaan taas lankesivat. Kaikilla oli sama kieli. Se yhdisti heitä yhteiskunnassa, mutta se helpotti myös uskonnollisen julistuksen ymmärtämistä. Varmasti "vanhurskauden saarnaaja", Nooa, saarnasi edelleenkin, kuten hän oli tehnyt ennen vedenpaisumusta. Olisi Uskonut, että kaikki olisivat ilomielin palvelleet Jumalaa ja että maa olisi ollut melkein kuin taivas, koska jumalattomat oli hävitetty vedenpaisumuksessa. Mutta niin ei ollut. Perisynti ei ollut hukunut, vaan sen juuret olivat syvällä ihmissydämessä. Kun sitä ei pidetty kurissa, se soi tuottaa karkeita lihan tekoja: epäuskoa, ylpeyttä ja jumalattomuutta. Kiitollisena ei muistettu enää pelastusta vedenpaisumuksesta.

Historia on tavan takaa osoittanut, kuinka lyhyt muisti on ihmisellä. Koettelemuksen aikana on Jumalaa avuksi huudettu, hyvänä

päivänä on hänet "tarpeettomana" unohdettu. Näin on ollut omankin kansamme laita. Kun sota koetteli, ei niin paljon pilkattu, vaan etsittiin Jumalan kasvoja, kaivattiin Jumalan Sanaa ja esitettiin tarpeet rukouksessa Jumalalle, - olkoonkin, että uskonnollisuus olisikin ollut suureksi osaksi hapuilua riittävän opetuksen puutteessa, mutta miten on nyt? Moni kulkee suussa ja sydämessään pilkka, kirous ja uhma. Ajallisen onnettomuuden järkyttävät ajat ovat saattaneetkin olla iankaikkiseksi siunaukseksi. Mutta nämä hyvät rauhan ajat saattavat olla aikoja, jolloin ihminen paatumuksessaan pukeutuu iankaikkiseen kiroukseen.

Ennen Baabelin kaupungin ja tornin rakentamista ihmiset elivät siis hyviä aikoja. Kaupungin ja tornin tarkoituksena oli estää väestön hajaantumista ja toimia koossa pitävänä voimana. Tässä ei vielä siinänsä ollut mitään pahaa. Vaan paha oli tässä: Kansa ei etsinyt Jumalan kunniaa, vaan omaansa. He sanoivat: "Tulkaa, rakentakaamme itsellemme kaupunki ja torni, jonka huippu ulottuu taivaaseen, ja **tehkäämme itsellemme nimi**, ettemme hajaantuisi yli kaiken maan." (11:4). Heidän olisi tullut rukoilla: "Pyhitetty olkoon sinun nimesi." Mutta kaikella ponnistelullaan he tähtäsivät omaan kunniaansa. Ihmiselle on annettu käsky ja valta alistaa maa palvelukseensa. Mutta hänen tulee tehdä se nöyryydessä muistaen, ettei hän on saanut sekä maan että kulttuuritehtävän Herralta. Siinä työssä hänen tulee kirkastaa Jumalan kunniaa eikä etsiä omaansa.

Mekin elämme aikaa, jolloin ihminen on itserakas ja ylpeä (vrt. 2 Tim. 3:1-5). Ihmiskunnan saavutuksista kerskataan. Mutta kuka ajattelee Jumalan kunniaa? Kun rakennetaan pyhäkkö, eikö suurimman huomion saa arkkitehti ja rakennuttaja? Ihmiset ylpeilevät sillä, kun heidän paikkakunnallaan on suuri komea temppeli. Mutta kuka kysyy, saarnataanko kirkossa Kristusta ainoana tienä taivaaseen? Moni käy katsomassa uutta luomusta, mutta kuka etsii Sanaa, joka voisi hänenkin sydämensä luoda uudeksi? Moni ihastelee rakennusta, mutta kuka välittää siitä hengellisestä temppelistä, jonka kustannukset olivat niin suuret, että Jumalan täyty tulla ihmiseksi, kärsiä ja kuolla? Tämä temppeli on kaikkien niiden yhteisö, jotka turvaavat Kristukseen ainoana Vapahtajanaan, eli Kristuksen näkymätön seurakunta. Tämän temppelin piirustukset laadittiin jo hamassa iankaikkisuudessa, ja se kasvaa ja pysyy pelkän sanan ja sakramenttien avulla. Siten se on rakennuksista ihmeellisin, jota silmä ei voi nähdä

eikä käsi koskettaa ja joka kuitenkin on olemassa. Mutta tässä tempelissä annetaan kaikki kunnia Kristukselle. Sen tähden maailma ei halua sitä etsiä eikä sen rakentamisessa auttaa.

Baabelin tornin tarkoituksena oli auttaa yhteyden ylläpitämisessä. Kun sydämet täytti ylpeys, tarvittiin erityinen yhteyden merkki ja tuki. Mutta he eivät etsineet yhteyttä, joka on vaimon Siemenessä. Niin, maailma ei koskaan etsi yhteyttä siitä tornista, joka todella ulottuu taivaaseen ja voi sydämet yhdistää, nimittäin Golgatan rististä. Jos nimittäin kaikki ylentäisivät katseensa Sanassa tarjottuun Ristiinnaulittuun ia häneen uskoisivat, silloin maailma olisi yksi, vaikka olisikin monta kansaa ja monta kieltä. Silloin kaikki etsisivät Kristuksen kunniaa ja puhuisivat kukin omalla kielellään samaa taivaallista kieltä. Mutta tässä maailmassa tämä ei ole koskaan mahdollista. Se on totta vasta iankaikkisessa elämässä, jonne tulevat vain ne, jotka ovat Kristukseen toivonsa panneet.

Ehkäpä Baabelin tornia oli aiottu käyttää jumalanpalvelukseen, jolla oli jumalisuuden ulkomuoto, mutta joka etsi ihmisen kunniaa. Joko tapauksessa riippumatta tornin käytöstä se oli yritys ylläpitää ihmisen omaa kunniaa. Sen sijaan ne, jotka odottivat ihmiskunnan Lunastajaa, joutuivat elämään tämän itsekkään maailman keskellä. Tornin rakentaminen oli omiaan tekemään silloisen Jumalan seurakunnan elämän vaikeammaksi, sillä omaa kunniaansa pyytävä maailma ei ole koskaan sietänyt niitä, jotka vaativat Jumalalle kaiken kunniaa. Mitä yhtenäisempi epäuskoinen maailma oli, sitä kovempi kirkon vastustaja se oli. Kun Jumala siis puuttui asioihin ja sekoitti kielet, tuo jumalaton maailma heikentyi ja se koitui helpotukseksi uskoville. Maailman rikkinäisyys voi ollakin varjelus uskoville, sillä se estää Kristusta vastustavia voimia kokoontumasta voimakkaampaan ja tehokkaampaan vastarintaan todellista uskovien joukkoa vastaan. "Mutta me tiedämme, että kaikki yhdessä vaikuttaa niiden parhaaksi, jotka Jumalaa rakastavat, niiden, jotka hänen aivoitukseensa mukaan ovat kutsutut." (Room. 8:28).

Yhtenäinen kieli toisaalta helpottaisi kirkon työtä. Joudumme näkemään paljon vaivaa opiskellessamme kieliä, kääntäessämme kirjallisuutta kieleltä toiselle ia ollessamme tekemisissä vieraskielisten kanssa. Mutta Kristuksen kirkon tähden se vaiva täytyy nähdä. Mutta varmasti voimme tehdä sen paljon iloisemmalla mielellä, kun muistamme, että se kaikki palvelee Kristuksen omien parasta. Kiel-

ten sekoitus oli rangaistus ylpeälle maailmalle ja varjelus Kristuksen omille. Tämä on ihmeellisintä maailmanhallintaa. Siinä sama ulkonainen asia koettelee sekä uskovia että epäuskoisia. Molemmille se on ulkonaisesti yhtä kova koettelemus. Mutta uskovalle se koituu loppujen lopuksi onneksi, jumalattomalle taas, mikäli hän pysyy epäuskossaan, se jää kiroukseksi. Siten on kaikkien tämän kaltaisten koettelemusten laita (sota, kuivuus, sateet, nälkä, työttömyys; katso Matt. 5:45). Tämän voi vain uskossa käsittää. Ekö olekin suuri Jumalan armo, kun hän on kutsunut meidät Kristuksen hengelliseen valtakuntaan?

Nyt maailmassa on monia kieliä. Mutta Kristukseen uskovat voivat pysyä siitä huolimatta yksimielisinä uskossa, jos he vain ahkerasti tutkivat Raamattua ja pysyvät sen opissa. Raamatun kieli on se yhteinen kieli, jota he ymmärtävät. Maailma ei sitä taasen ymmärrä, koska se ei kärsi sitä kuulla. Sen tähden sielunvihollinen on keksinyt oman "Baabelin sekoituksensa" heikentääkseen uskovien yhtenäisyyttä taistelussa maailmaa vastaan. Sen ydin on tämä: on luovuttava perinteellisestä kielenkäytöstä uskonnollisessa julistuksessa ja puhuttava siten, että maailma ymmärtää sitä eikä pahennu siihen. Näin saadaan aikaan uusi "kieli", jolla on jumalallisuuden ulkomuoto, mutta josta on poisteltu maailmaa pahentava aines, se on sanoma Raamatun ilmoittamasta Kristuksesta ainoana tienä taivaaseen. Kun luovutaan siitä, todellinen opin ja tunnustuksen yhteys häviää ja saadaan aikaan yhteys, joka nouseekin Raamattua vastaan. Tällainen yhteys ja "kieli" on verrattavissa Baabelin kaupungin ja tornin rakentamiseen, josta seuraa Jumalan viha.

Kertomus Baabelin tornista kehottaa meitä vakavasti antamaan kunnian yksin Kristukselle ja Isälle. Se kehottaa meitä pysymään Jumalan Sanassa ja luottamaan siihen, että Jumala sittenkin hallitsee maailmassa.

Tässä kirjoitussarjassamme olemme käsitelleet 1. Mooseksen-kirjaa järjestyksessä alkaen alusta. Täten olemme tähän mennessä seuranneet ihmiskunnan ja erityisesti Jumalan kansan vaihteita maailman luomisesta yleismaailmalliseen vedenpaisumukseen sekä sen jälkeen eteen auennutta uutta taivalta. Edessämme on nyt Israelin kantaisien aika.

6. Aabraham — kaikkien uskovien isä.

Aabraham Uurissa ja Harranissa

Moos. 11: 27-32

Ja tämä on kertomus Terahin suvusta.

Terahille syntyivät Abram, Naahor ja Haaran. Ja Haaranille syntyi Loot. Ja Haaran kuoli ennen isäänsä Terahia synnyinmaassansa, Kaldean Uurissa. Ja Abram ja Naahor ottivat itsellensä vaimot; Abrammin vaimon nimi oli Saarai, ja Naahorin vaimon nimi oli Milka, Haaranin tytär; Haaran oli Milkan ja Jiskan isä. Mutta Saarai oli hedelmätön, hänellä ei ollut lasta. Ja Terah otti poikansa Abrammin ja poikansa pojan Lootin, Haaranin pojan, ja miniänsä Saarain, poikansa Abrammin vaimon, ja he lähtivät heidän kanssaan Kaldean Uurista mennäksensä Kanaanin maahan, ja he saapuivat Harraniin asti ja asuivat siellä. Ja Terahin ikä oli kaksisataa viisi vuotta; sitten Terah kuoli Harranissa. Moos. 11: 27-32

Aabrahamin asema Jumalan lasten historiassa.

Apostoli Paavali nimittää Aabrahamia kaikkien niiden «isäksi, jotka uskovat» (Room. 4: 11). Aabraham aloittaakin aivan uuden luvun Jumalan lasten vaiheissa. Hänestä oli tuleva sen kansan kantaisä, jonka keskuudesta Messias oli syntyvä. Jumalan suunnitelmiin kuului erottaa tämä kansa kaikista muista kansoista. Tämän kansan keskuudessa tuli sitten olemaan sen aikuinen kirkko aina apostoliseen aikaan asti joitakin poikkeuksia lukuunottamatta (Job, Niinive). Vasta lähes parin tuhannen vuoden kuluttua oli suuremmassa ja ratkaisevammassa määrässä tapahtuva muutos. Apostolisen ajan jälkeen valtaosa Jumalan lapsista ei koostu enää Aabrahamin lihallisista jälkeläisistä, vaan pakanakansoista. Mutta kaikille heille on yhteistä se, että he ovat Aabrahamille annetun lupauksen perillisiä «uskosta». Abraham on siis niin keskeinen henkilö, että uskovia kutsutaan hänen mukaansa «Aabrahamin lapsiksi». Uudessa Testamentissa palataankin Abrahamiin monessa kohdassa ja hänet mainitaan useammin kuin kukaan Vanhan Testamentin henkilö Moosesta lukuun ottamatta. Mitä siis sisältyy tämän miehen elämänvaiheisiin ja uskonkilvoitukseen - miehen, jonka mukaan Jumalan lapset eivät ole vain saaneet itselleen nimeä, vaan jonka mukaan Paratiisiakin sanotaan «Aabrahamin helmeksi» (Luuk. 16:22)?

Kaldean Uur, jossa Aabraham syntyi, oli suuri sivistyskaupunki. Sen raunioista on kaivauksissa löydetty kukoistava kulttuuri. Mm. kullasta tehdyt esineet ovat taidokkaasti valmistettuja. Sieltä on peräisin Aabrahamia vanhemmalta ajalta myös maailman vanhin lakikokoelma, Ur - Nammun laki. Mutta meitä kiinnostaa lähinnä, minkälainen Uur oli uskonnollisesti. Sekä Raamattu että historiallinen tutkimus osoittavat, että Uur oli langennut Jumalan pelosta ja palveli monia jumalia. «Tuolla puolella Euftrat-virran asuivat muinoin teidän isänne, myös Terah, Aabrahamin ja Naahorin isä, ja he palvelivat muita jumalia.» (Joos. 24:2). Lain tekoja heillä oli, mutta ei todellista Jumalan tuntemusta. Heidän lakikokoelmansa osoittaa, että heillä oli pyrkimystä yhteiskunnalliseen oikeudenmukaisuuteen. He osasivat rangaista varkaita, ajaa orvon ja lesken oikeutta, vaatii oikeita mittoja ja painoja. «Pakanat ovat itse itselleen laki ja osoittavat, että lain teot ovat kirjoitetut heidän sydämiinsä», sanoo apostoli Paavali (Room. 2:14,15). Tuollainen yhteiskunnallinen vanhurskaus on siis mahdollista epäjumalanpalvojenkin keskuudessa. Mutta Jumalan edessä kelpaavan vanhurskauden täytyy olla suunnattomasti puhtaampaa ja täydellisempää sydämen salatuimpiakin ajatuksia myöten. Siihen kelpaa ainoastaan Kristuksen lahjavanhurskaus.

Tuollaisista epäjumalanpalvojista Jumala kutsui kantaisän uudelle kansallensa. Miten Terah ja Aabraham selvisivät oikeaan uskoon, ei ole sanottu. Mutta Raamattu ottaa esille heidän menneisyytensä osoittaakseen omasta vanhurskaudestaan kerskaaville juutalaisille, minkälaisista isistä he ovat lihan puolesta. Aabrahamin vaelusta Uurissa ei Mooses tässä ylistä lainkaan, kun sen sijaan hän sanoi Nooaa «hurskaaksi ja nuhteettomaksi mieheksi». Aabrahamissa Jumalan armo ja uskosta tuleva vanhurskaus saavat ihanimman ylistyksensä. Syystä Aabraham on kaikkien uskovien isä.

Usko luvattuun vaimon Siemeneen

ei ollut kuitenkaan maailmasta kokonaan kadonnut. Elihän ennen vedenpaisumusta syntyneistä kantaisista Aabrahamin aikana Nooa vielä 58 vuotta ja Seem kuoli vasta Aabrahamin kuoleman jälkeen. Samoin Abrahamin aikana elivät kaikki Seemistä polveutuvat kantaisät. Missä he kukin asuivat, emme tiedä, mutta voimme aavistaa, että Jumala käytti näitä uskovia kantaisiä saattaakseen Terahin ja Aabrahamin oikeaan uskoon. Aabrahamilla oli verrattain

läheinen kosketus maailman alkuun. Se johtui siitä, että ihmisen ikä oli niihin aikoihin niin korkea. Aabrahamin ja ensimmäisen ihmisen, Aadamin, välille tarvitaan vain kaksi henkilöä, jotta meillä on katkeamaton ketju. Esimerkiksi näin: Adam eli vv. 1 - 930 laskien maailman alusta, Metusalah vv. 687 - 1656, Nooa vv. 1056 - 2006 ja Aabraham vv. 1948 - 2123. Oikea usko, joka käsitti mm. ihmisen lankeemuksen, lupauksen vaimon Siemenestä ja iankaikkisen elämän toivon, saattoi siis turmeltumattomana siirtyä polvelta polvelle. Samanaikaisesti oli useitakin todistajia, jotka olivat eläneet varhaisempien kantaisien kanssa. Oppi voitiin siis helposti tarkistaa. Näissä oloissa kirjallinen ilmoitus ei ollut välttämätön. Onko jotakin sellaista ollut, sitä meille ei ole ilmoitettu. Nykyaikaiset jumaluusoppineet ovat tahtoneet panna kyseenalaiseksi Raamatun alkukertomukset ja mm. uskon ruumiin ylösnousemiseen noina varhaisina aikoina. On kuitenkin uskovalle aivan selvää, että usko oli silloin sama kuin nytkin. Eroa oli vain se, että silloin uskottiin Vapahtajaan, joka oli tuleva, kun me taasen uskomme Vapahtajaan, joka on tullut. Mutta eroa ei ollut uskon kohteessa eikä sisällössä, ainoastaan aikakaudessa. Usko ruumiin ylösnousemiseen on perusteltu paitsi Heenokin taivaaseen ottamisella myös sillä, että Adam ja Eeva eivät tienneet kuolemasta ennen lankeemusta. Kun synnin kautta tuli kuolema maailmaan sekä hengellisessä että ruumiillisessa mielessä ja asiantilan korjaamiseksi Jumala lupasi Vapahtajan, oli luonnollista, että pelastus merkitsi pääsyä vapaaksi kaikista synnin seurauksista.

Uurista Harraniin lähtivät Terah, Aabraham ja Saara sekä Aabrahamin veljenpoika Loot. Silloin Aabrahamia vielä sanottiin Abramiksi ja Saaraa Saaraiksi. Heidän kaikkien lopullisena määränpäänä oli Kanaanin maa. Mutta Terah jäi Harraniin. Meille ei ole kerrottu, minkä tähden Terah ei päässyt Kanaanin maahan, Stefanus sanoo Apt. 7: 4:ssä, että Terah kuoli ja sitten Aabraham lähti. Usein on kristittyjen elämässä niin, etteivät kaikki saavuta täällä asetettuja tavoitteita. Moni lähtee jaloon taisteluun totuuden puolesta, mutta ei saa nähdä tulosta. Toisten tehtävänä on jatkaa siitä, mihin päästiin. Iankaikkinen Kanaanin maa saavutetaan kuitenkin ainoastaan armosta yksin uskon kautta Kristukseen riippumatta siitä, millaisessa kristillisen kirkon vaiheessa Jumala kutsuu pois.

7. Aabraham saapuu Kanaanin maahan

1 Moos. 12: (1-) 4-9

Ja Herra sanoi Abramille: "Lähde maastasi, suvustasi ja isäsi kodista siihen maahan, jonka minä sinulle osoitan. Niin minä teen sinusta suuren kansan, siunaan sinut ja teen sinun nimesi suureksi, ja sinä olet tuleva siunaukseksi. Ja minä siunaan niitä, jotka sinua siunaavat, ja kiroan ne, jotka sinua kiroavat, ja sinussa tulevat siunatuiksi kaikki sukukunnat maan päällä." Niin Abram lähti, niinkuin Herra oli hänelle puhunut, ja Loot meni hänen kanssansa. Abram oli Harranista lähtiesssänsä seitsemänkymmenen viiden vuoden vanha. Ja Abram otti vaimonsa Saarain ja veljensä pojan Lootin sekä kaiken omaisuuden, jonka he olivat koonneet, ja ne palvelijat, jotka he olivat hankkineet Harranissa, ja he lähtivät menemään Kanaanin maahan. Ja he tulivat Kanaanin maahan. Ja Abram kulki maan läpi aina Sikemin paikkakunnalle, Mooren tammelle asti. Ja siihen aikaan kanaanilaiset asuivat siinä maassa. Silloin Herra ilmestyi Abramille ja sanoi: "Sinun jälkeläisillesi minä annan tämän maan". Niin hän rakensi sinne alttarin Herralle, joka oli hänelle ilmestynyt. Sieltä hän siirtyi edemmäksi vuoristoon, itään päin Beetelistä, ja pystytti telttansa, niin että Beetel oli lännessä ja Ai idässä, ja hän rakensi sinne alttarin Herralle ja huusi avuksi Herran nimeä. Ja sieltä Abram lähti ja vaelsi yhä edemmäksi Etelämaahan päin.

1 Moos. 12: (1-) 4-9

Aabraham lähti Herran sanan varassa Harranista Kanaaniin. Hänen veljenpoikansa Loot seurasi häntä. Lootin isä oli kuollut varhain (1 Moos. 11: 27,28), ja näyttää siltä, että Aabraham oli ottanut huolehtiakseen Lootista. Heidän läheinen suhteensa säilyi. Loot seurasi setäänsä vielä Egyptin matkallekin. Varmastikaan ei pelkkä sukulaisuus sitonut heitä yhteen, vaan usko, sillä Raamattu todistaa Lootin olleen uskovan miehen. Pitkällä, rasittavalla matkalla kohti uutta kotimaata Loot oli rohkaisuksi Aabrahamille. Ja miten suuren tuen kilvoituksessaan saikaan Loot Aabrahamista. Meidänkin on helpompaa kulkea uskon tietämme, kun saamme tukea toinen toiseltamme. Miten kiitollisia saammekaan olla niistä, jotka seisovat lujina Sanassa ja vaeltavat suoraan evankeliumin totuuden mukaan. Näin Jumala huojentaa matkaamme keskinäisen uskonyhteyden kautta.

Saavuttuaan Kanaaniin Aabraham kulkee maan läpi pohjoisesta etelään. Tie Kaksoisvirtojen maasta Kanaaniin ei kulkenut suoraan idästä länteen, vaan ns. asuttua puolikuuta pitkin, aluksi luoteeseen

Eufrat -joen vartta, sitten tie kääntyi lounaaseen Damaskoon ja tuli sieltä pohjois - etelä -suunnassa Kanaanin maan halki. Sikemissä, joka sijaitsee noin 50 km Jerusalemissa pohjoiseen ja 55 km Nasaretista etelään, Herra ilmestyi Aabrahamille. Pitkän rasittavan matkan aikana Aabraham oli kestänyt sen sanan varassa, jonka Herra oli hänelle puhunut Harranissa. Nyt Aabraham on uuden kansan parissa, jotka ovat jumalattoman Kanaanin jälkeläisiä. Tekstimme sanoo: «Siihen aikaan kanaanalaiset asuivat siinä maassa.» Kanaanalaiset olivat yleensä isänsä kaltaisia. Aabraham tarvitsi lohdutusta ja tukea. Silloin Herra lohdutti häntä.

«Sinun jälkeläisillesi minä annan tämän maan», Herra sanoi. Aabraham selviytyi siis voittajana epäuskoisten kanaanilaisten keskellä. Hän ei vielä saisi sitä maata omakseen, mutta hänen jälkeläisensä. Silloin Aabrahamilla ei ollut vielä jälkeläisiä. Tämä oli Aabrahamille lohdullinen ajallinen lupaus. Kanaan oli isänsä halveksunnan tähden saanut kirouksen: »Kirottu olkoon Kanaan, olkoon hän veljiensä orjain orja.» (1 Moos. 9:25). Tämän sanan nojalla kanaanilaisten oli väistyttävä seemiläisten tieltä.

«Kun nyt Aabrahamin oli täytynyt kärsiä kyllin kauan kanaanilaisten keskuudessa muukalaisena hän saa ahdistuksessaan suurimman lohdutuksen, ettei kärsimättömyys häntä voittaisi. Sillä tämä on totta: Kun meitä kohtaa hätä ja ahdistus, ei kukaan pelastuisi, jos niitä päiviä ei lyhennettäisi eikä lohdutus seuraisi, Matt. 24:22. Sen tähden se, joka pysyy uskossa, saa varmasti lopulta kokea, ettei Herra hylkää omiaan. Hän tosin viivyttää apuaan ja jännittää kielet niin kireälle, että luulet niiden siinä paikassa katkeavan. Mutta hänellä on varattuna otollisempi aika ja hän tulee sen jälkeen varmasti avuksi, kun meistä tuntuu, että meidän täytyy mennä aivan maahan.» (Luther).

Sanoista «siihen aikaan kanaanalaiset asuivat siinä maassa» ovat raamatunkriitikot päätelleet, ettei Mooses ole voinut sitä kirjoittaa. Mutta tuo lause ilmaisee vain, etteivät kanaanalaiset olleet aina asuneet siinä maassa eivätkä tulisi aina asumaan. On merkittävää, että Luther ei kiinnitä koko sanontaan huomiota, vaikka hän on selityksessään perusteellisesti käsitellyt lukuisia selitysvaikeuksia. Sen sijaan hän kiinnittää huomiota Aabrahamin vaikeisiin oloihin, kun hän joutui kanaanilaisten keskelle. Huomaamme, että se, joka pysyy Jumalan Sanassa, pysyy selityksessäänkin asiassa.

Kun Herra oli lohduttanut Aabrahamia, Aabraham jatkaa vaeltamistaan. Hän siirtää telttansa etelämmäksi Beetelin ja Ain välille ja rakentaa sinne alttarin. Telttansa edustalla Aabraham olisi voinut saarnata perhevälleen. Mutta kivistä rakennettu alttari oli pysyvä merkki, jonka äärelle vaeltavat paimenet kokoontuivat. Se oli myös julkinen ilmoitus kanaanilaisille. Siinä siis Aabraham «saarnasi Herran nimestä». Suomalainen v 1938 Raamattu kääntää tämän kohdan vain rukousta merkitseväksi: «huusi avuksi Herran nimeä.» Luther sanoo tämän sisältävän alkukielen merkityksen mukaan koko saarnaviran: «opettaa kirkolleen Jumalan tahtoa, kehottaa sitä pyhään vaellukseen, vahvistaa sitä uskossa, pitää sitä tulevan siunauksen toivossa ja rukoilee itse heidän kanssaan.» Luther lisää: «Sen tähden olen paljon mieluummin jättänyt sanat sellaisiksi kuin ne ovat hepreassa, kuin että olisin seurannut latinalaista tekstiä, joka ymmärtää sen yksin avuksi huutamisena.»

Tämä ei kuitenkaan muodostunut pysyvämmäksi olinpaikaksi, vaan Aabraham vaelsi yhä etelämmäksi, ns. Etelämaahan päin. Uusi koettelemus odotti häntä

8. Nälänhätä Kanaanin maassa

1 Moos. 12: 10

Niin tuli nälänhätä maahan, ja Abram meni Egyptiin, asuakseen siellä jonkun aikaa, sillä nälänhätä maassa oli kova. 1 Moos. 12: 10

Niin kuin edellä totesimme, Aabraham oli asettunut Ain ja Beetelin välille ja ryhtynyt saarnaamaan Herran nimestä. Tätä saarnaa seurasi ajallinen koettelemus. «Niin tuli nälänhätä maahan, ja Aabraham meni Egyptiin asuakseen siellä jonkun aikaa, sillä nälänhätä maassa oli kova.» (j. 10). Kun kanaanilaiset eivät ottaneet Aabrahamin saarnaa vastaan, he saivat maahansa nälänhädän.

Usein on Jumala rangaissut ankarasti kansoja, jotka ovat saaneet kuulla evankeliumin sanan, mutta ovat sen hyljänneet. Israelin kansa joutui pakkosiirtolaisuuteen Vanhan liiton aikana, ja Uuden liiton aikana Jerusalemi hävitettiin ja juutalaiset ovat siitä lähtien olleet vainottuina ympäri maailmaa. Kovana Jumalan käsi on ollut myös Saksan yllä ja omankin maamme yllä. Jumala ei salli nimeänsä pilkata.

Aina Jumala ei kuitenkaan rankaise sodalla tai nälänhädällä, välillä hän antaa vauraiden, itsevarmojen kansojen tuhoutua moraalitytomuuteensa. Näin kävi esimerkiksi Rooman valtakunnan, jonka kaikkiin kolkkiin evankeliumi levisi jo ensimmäisinä vuosisatoina, mutta kun monelle, «ei kelvannut pitää kiinni Jumalan tuntemisesta, niin Jumala hylkäsi heidät heidän kelvottoman mielensä valtaan, tekemään sopimattomia» (vrt. Room. 1: 28). Historioitsijakin sanoo Rooman valtakunnan tuhon syistä: «Mutta vaikuttavimpia syitä olivat loppujen lopuksi siveellinen turmelus kaupungeissa ja kansalaisyhteisön rappeutuminen koko valtakunnassa.» (Carl Grimberg). Näin on aina ollut missä evankeliumi Kristuksesta hyljätään, Jumalan rangaistus seuraa. Miten kovasti Jumala rankaiseekaan vielä länsimaita, joissa on runsaasti saarnattu evankeliumia ja joissa uskonpuhdistus on aina uudestaan ja uudestaan nostanut päätään, mutta joissa kuitenkin puhdas evankeliumin saarna on nyt halveksittu! Vielä varsin moni tavalla tai toisella joutuu evankeliumin kanssa kosketuksiin, mutta se ei saa sijaa sydämissä.

Aabraham joutuu myös kärsimään kanaanilaisten epäuskosta. Nälänhätä koettelee häntäkin. Tällainen menettely kuuluu Jumalan maailmanhallintaan. Hän ei erota hurskaitaan yleisistä rangaistuk-

sistaan. Samoin kuin hän antaa sataa ja auringon paistaa sekä hyvälle että pahoille (Matt. 5:45), samoin sodat, nälänhädät ja kulkutaudit kohtaavat kaikkia. Jumalattomille siinä ilmenee Jumalan viha, että he pakenisivat Jumalan vihaa Kristuksen turviin. Uskoville se on taasen Jumalan isällistä kuritusta, joka koituu heidän parhaakseen. Jumala koettelee omiensa uskoa. Niinpä käytämmekin elämän vastuksista usein sanaa koettelemus. Tällaisilla ajallisilla vastuksilla Jumala koettelee, minkälaisia me olemme hengellisesti. Hän koettelee, voimmeko sydämessämme yhtyä sanoihin «sinun armossasi on minulle kyllin». Kun meillä ei ole ajallista varmuutta toimeentulosta, hän koettelee meitä, uskommeko, että hän on nälänhädässäänkin meidän Jumalamme ja tietää, mitä me tarvitsemme. Kun olemme kuoleman edessä, hän koettelee, uskommeko, että hän on armollinen Jumala kuolemassakin ja että kaikissa elämämme vaiheissa saamme jättää itsemme hänen huomaansa. Näissä koettelemuksissa saamme myös havaita, ettemme voi omasta voimastamme uskoa Jumalaan, vaan että siihen tarvitaan Pyhä Henki. Näin Jumala on koetellut itse kutakin lastansa - suurimpiakin pyhiänsä. Niin Aabrahamkin, «kaikkien uskovien isä», koetellaan.

Luther kirjoittaa Aabrahamin koettelemuksesta: «Kaikki sellainen tapahtuu Jumalan erityisestä neuvosta, että usko pyhissä varjeltuisi. Mutta kun ahdistus on kestänyt jonkin aikaa, sitä ei seuraa ainoastaan ruumiillinen korvaus, kuten Aabraham rikastui suuresti, vaan myös usko ja Jumalan armon ja laupeuden kokeminen yhä kasvaa. Sen tähden Paavali sanoo Room. 5:3:ssa, että vaikka jumalaa pelkäävät huokaavat, itkevät ja valittavat ristiä kantaessaan, niin he kuitenkin kerskaavat rististään ja kärsimyksestään, sitten kun he havaitsevat, että Jumala hallitsee niin ihmeellisesti.

Niinpä ei Aabrahamia kiusatakaan tässä hänen vahingokseen, vaan hänen suureksi hyödykseen. Sillä Jumala koettelee, hänen uskonsa juuri tällä ahdistuksella, mikä todella ei ole ollut vähäinen. Sillä näin Aabraham on saattanut ajatella, kun hänen täytyi lähteä Kanaanista: «Missä on nyt se lupaus, joka minulle on tästä maasta tullut, kun nyt minun täytyy siitä lähteä? Enkö kuole väkineni nälkään? Pitääkö siis Jumala, mitä hän lupaa? Ottaako hän siis minut vastaan?»

Mutta pyhä mies katsoo ennen muuta hengelliseen lupaukseen iankaikkisesta Jumalan Pojan valtakunnasta. Sillä hän lohduttaa itse-

änsä eikä kuitenkaan siitä huolimatta päästä käsistään ruumiillista lupausta, vaan hän tietää, että vaikka hänen tänä vuonna täytyykin nälänhädän takia lähteä maasta, on hänellä kuitenkin varattuna jokin toinen aika, jolloin hän pääsee sinne takaisin. Hän siis voittaa tämän ahdistuksen kärsivällisyydellä ja tulevan siunauksen toivolla.«

Ahdistuksessaan Abraham ei varmastikaan joutunut taistelemaan ainoastaan oman itsensä kanssa. Hänen oli vahvistettava perhettänsä ja palvelijoitansa. Mutta ennen kaikkea hänellä oli vastassa epäuskoisten kanaanilaisten viha. Abrahamhan oli yhtäkkiä ilmestynyt karjoineen Kanaanin maahan. Hänellä oli eri uskonto, ja nyt hän saarnasi heidän keskellensä Herran nimestä. Silloin nälänhätä tulee maahan. Varmaankin Abrahamia syytettiin siitä. Kanaanilaiset uskoivat, että heidän jumalansa rankaisee heitä Abrahamin «väärästä» opista. Abraham oli silloin liikaa, ja hänet piti ajaa pois. Tätä ei tekstissä meille sanota, mutta siten ihmiset yleensä menettelevät. Jos taas kanaanilaiset olisivat uskoneet Abrahamin saarnan, he olisivat kaikin keinoin huolehtineet hänestä ja hänen karjastaan ja Abraham olisi voinut jäädä maahan tai vain käydä ostamassa viljaa Egyptistä ja siten säästyä vaivalloiselta muutolta. Mutta epäusko synnyttää kateuden ja kateus vihan, ja viha taas ei tunne rakkautta. Sellaista saamme mekin odottaa osaksemme, kun pystytämme oikean opin alttarin. Missä Kristuksen oppia ei oteta vastaan, siellä ei oteta opin tuojaakaan vastaan; päinvastoin iloitaan, kun hän lähtee pois. Jeesus sanoikin opetuslapsilleen: «Ja missä he eivät ota teitä vastaan, siitä kaupungista lähtekää pois, ja pudistakaa tomu jaloistanne, todistukseksi heitä vastaan.» Mutta evankeliumin hylkääjillä ei ole aihetta iloon, kun sana otetaan pois. Yleisesti on totta se sana, jonka Herra oli Abrahamille sanonut Harranissa: «Minä siunaan niitä, jotka sinua siunaavat, ja kiroan ne, jotka sinua kiroavat. « (1 Moos. 12: 3).